

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 YHC: HEnderson 5-8740

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД УНЕВАЖИВ ЗАКОНИ ПРО СЕГРЕГАЦІЮ В ЛУІЗІЯНІ

Нью-Орлеанс, Ла. — Федеральний Суд наказав скасувати окремі школи для дітей окремих рас в Нью-Орлеансі, і також уневажнив ці закони в стейті Луїзіана, які дозволяють на сегрегацію кольорового населення в білого. Дистриктний суддя Дж. Скеллі Райт заявив, що його наказ рекомендує Орлінський Повітовий Шкільний Раді об'єднати міські школи "з обдуманого швидкістю". Це значить, що не треба негайно скасувати окремі школи для кольорових дітей, бо це може "тривати рік або й довше". Скасування всіх сегрегаційних законів у цьому стейті сталося у зв'язку з стейтним законом із 1954 року, який справу відділення кольорового населення віддавав в руки поліції, яка має дбати про публічну безпеку. Ці рішення суду сталися внаслідок скарги, яку висів адвокат А. П. Тюрро в імені Крайового Товариства для Поступу Кольорового Населення. Всі три судді, які видали ці накази, — це уродженці Луїзіани. Всі вони були найменшими на теперішній становища під час президентури Геррі С. Трумана. В своєму короткому обговоренні свого вироку судді покликувалися на рішення

ВІДПОЧИНОК ПЕРЕД РІШЕННЯМ

Президент АЙзенгавер із своєю дружиною перед відлітом до Джорджії, де він відпочиватиме 7 до 10 днів і де вирішить остаточно справу свого поновного кандидатування.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДПОЧИВАЄ В ДЖОРДЖІЇ

Томасвілл, Джорджія. — Президент АЙзенгавер прилетів до Томасвілла із своєю дружиною і тепою панєю Джан С. Давд, де буде відпочивати, поховати на переполов, коли він прийде до роботи, чи буде ще раз кандидувати. Разом із Президентом летіли ще й такі особи: секретарі в кабінеті АЙзенгавера, Джеймс С. Гарті і лані Енн Вітмен, особиста секретарка АЙзенгавера, Населення оаційно вітло Президента, коли він їхав через місцевості Мавлтрі і Кулідж, висівши з літака на летищі Бейлс холл Мавлтрі. В Джорджії була гарна соняшна погода, температура становила 75 ступнів, і Президент часто вставав у своєму

Уряд заперечує твердження сенатора Саймінгтона щодо повітряної оборони

Вашингтон. — Бушні секретар летунства в уряді президента Трумана, демократичний сенатор із Міссурі Стюарт Саймінгтон критикував у Сенаті оборонну програму республіканського уряду, заявляючи, що ЗДА готові допустити до переваги советського летунства над американським. Саймінгтон згадував про нестачі в продукції керо-пропелєвальної зброї. На думку Саймінгтона, уряд дивиться на справу оборони країни зі становища збалан-

Стівенсон критикує економічну політику республіканців

Кенневік, Вашингтон. — Демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон промовляв на прийнятті, яке влаштували три міста Паско, Кенневік і Річленд, і в своїй промові критикував економічну політику республіканського уряду. Він заявив, що це демократичний уряд зумів знайти добре відношення між собою і підприємцями. Він виступав проти того, що республіканці хваллять, що "фінансовою чесністю", на-

В Нью-Йорку сконфіскували героїни на 400,000 доларів

Нью-Йорк, Н. Й. — В нью-йоркській дільниці Гарлем поліція під час чергового рейду заарештувала двох чоловіків і жінку — продавців героїни. Цього наркотиків сконфісковано в них 110 унцій, на суму понад 400,000 доларів. Арештування цих осіб зліквідовано найгіршішу в останніх роках сітку торгівців наркотиками. Заарештовані — 34-річна Грейс Валлі-льо, 23-річний Ралф Занфарді-

Представник забезпечених компаній — проти обниження пенсійного віку жінок

Вашингтон. — Представник забезпечених компаній Нью-Йорку Л. Крюссес, виступаючи на Сенатській Фінансовій Комісії в справі обниження пенсійного віку жінок з 65 до 62 років, висловився проти цього законопроекту. Як відомо, Палата Репрезентантів минулого року прийняла законопроект, згідно з яким жінки-робітничі мали б віддавати старечі пенсії після скінчення 62-ох років, а не після 65-ох років, як це є тепер. Крюссес покликався на те, що в 1940-1952 роках вік жінок у пересічному збільшився на 12,5 відсотка, а чоловіків — тільки на 7,4 від-

В АМЕРИЦІ

- 15 лютого у всіх римокатоликів почався піст, який триватиме до Великодня і кінця Крми. Богослужб у костелах, священники посилали голови вірних попомом (звідки назва — "Попелєва Середа").
- Пані Френк Ворт в Норвуді, Коннектикаті, зателефонувала на поліцію, заявивши, що її двірничий син умирав, і вже перестав дихати. Поліцейці поспішили, і таким чином врятували від віддалі життя дитину.
- Над Квантіно, Вірджинія, під час військових апар Корпусу Морської піхоти численні гасачі спостерігали, як високо в повітрі гелікоптери в лети постохали один одному бензином.
- У Каліфорнії сталося знову кілька землетрусів, які, однак, не спричинили поважних матеріальних втрат і людських жертв.
- Над передмістям Торонто під час випробовування розвився новий тип літака, полетівши на вжитий синім фармський будинок. Згинувли три американські легуни і один канадський.
- У Шові, Оклахома, 19-річний Дік Сінк відібрав собі життя, бо бажавши "особисто довідатися, чи правдива теорія про рейкаріацію (переселення) душ".
- Сенатор стейту Мериленд,

Канадійці просять свій уряд допомогти їм проти американських садівників

Оттава. — Фармери Бритійської Колумбії звернулися до федерального канадського уряду з просябою допомогти їм у конкуренції з американськими садівниками та городниками. Американські імпортовані овочі й городина дешевіші від канадських, і тому канадські фармери не можуть витримати конкуренції з американцями. Канадійці домагалися, щоб федеральний уряд скасував концесії,

Збройні сили СЕАТО почали свої перші спільні маневри

Бангкок. — Збройні сили З'єдинених Держав Америки на Далекому Сході, як теж збройні сили п'яти держав — Індонезії, Філіппін, Таїланду, Тайваню і Японії — почали свої перші спільні маневри, в яких беруть участь армії, легіонство і флот. Метою маневрів випробувати різні типи модерної зброї, між іншим ракети з атомовими стрільнями. Відбуваються ці маневри в різних областях Тихого океану, між іншим теж на Іво Шіма, де з'єднання американської морської піхоти перерили офензивні операції, подібні до тих, що відбулися під час другої світової війни.

У французькому парламенті знову відбулася бійка

Париж. — В середу 15-го лютого прийшло знову до завзятої бійки на п'ясти між комуністичними і неофашистськими постанами французького парламенту. Шестеро побитим і покаліченим по-слам дано лікарський поміч. Бійку спровокували "пужадисти", які хотіли внеможливити підрозумовування голосів у справі нелегально здобутих "пужадистами" мандатів в парламентських виборах. Тому, що комуністів є у фран-

Совети не довіряють східно-німецькій армії

Берлін. — Східно-німецька комуністична армія, яка ніби вже тепер нараховує 150,000 воїнів, не є поважною силою — твердять альянтські старшини, stationed в Західній Німеччині. Вони заявляють, що й у головній квартирі НАТО в Парижі оцінюють східно-німецьку армію дуже низько. Шумихе публічне проголошення цих народних було тільки пропагандним трюком, бо вся та "армія" існувала вже давно під фірмою "національної поліції". Москва — вневляють західно-німецькі та альянтські військовики — відмовляється від первісного плану творити дійсно вартісну німецьку бойову форму, ви-бу переважно недовір'я та-

Англія учить воєнків, як поводитися в полоні

Лондон. — Англіський міністер оборони Монктон повиніти палату громад, що міністерство оборони приготувало інструкцію, в якій було б докладно сказано, як воєнків мають поводитися, коли дістануться до ворожого полону. Англіський міністер пригадав, що Советський Союз, ратифікуючи в 1949 році же-

Некконен обраний президентом Фінляндії двома голосами більшості

Гельсінкі. — В останній третій з черги тайним голосуванням на президента Фінляндії, що відбулося в середу 15 лютого ц. р. обрано президентом 151 голосами теперішнього прем'єра фінляндського уряду Урго Кекконена. Всього двома голосами більшості він переміг свого суперника, ставлення соціал-демократичної партії, Карла А. Фагергольма. Третім кандидатом був дотеперішній президент Фінляндії Юго Паасікві, але він з огляду на невелику кількість одержаних голосів відпав уже в другому голосуванні. Новообраний президент Кекконен є ставлеником фінляндської аграрної партії і прихильником співпраці Фінляндії з Советським Союзом. Його вибір інтерпретують, як перемогу советських намірів показати на прикладі взаємин з Фінляндією можливість "співіснування" між комунізмом і капіталізмом країнами. Проти Кекконена голосували представники консервативної, шведської та фінляндської народних партій. Над вибором президента голосували триста електорів. Д-р Кекконен переміг у третьому голосуванні з допозитом комуністів: за ним голосувало 88 електорів з аграрної партії 56 комуністів і сімх електорів з інших партій.

Кубічек скасував стан облоги у Бразилії

Ріо-де-Жанейро. — Президент Хуаселіно Кубічек проголосив окремим декретом скасування стану облоги, проголошеного в листопаді минулого року після військового пороту, здійсненого ген. Лоттом. Цим декретом Кубічек привернув 57 мільйонам бразильського населення всі громадянські свободи, гарантував конституцію. Скасування стану облоги — це другий з черги важливий політичний акт нового президента. Першим таким актом Кубічека було скасування часописної цензури, проголошене ним 31

ФРАНКО ДИМІСІОНУЄ ДВОХ МІНІСТРІВ

Мадрид. — Голова еспанської держави і її уряд генерал Франсіско Франко димісіонував міністра освіти Руїза Гіменеза й секретаря урядової партії Фаланга Фернандеза Кресту. Він викликав їх до своєї палати на передмісті Мадриду і там повідомив їх про причини, які продуктували йому те рішення. Обидва димісіоновані еспанські діячі були членами уряду генерала Франка від липня 1951 року. Гіменез був також президентом еспанської Католицької Акції, а Креста був раніше міністром судівництва. Цей останній саме вернувся до Мадриду з Бразилії, де був репрезентантом еспанського уряду при інаугурації президента Кубічека. Міністром освіти призначено дотеперішнього заступника міністра Рубіо, який був професором торговельного права в Мадридському університеті, а новим секретарем партії Фаланга став Де Аррес Маграна, який вже займав те саме становище під час останньої сві-

Мао Тсе-тунг прославляє СССР і „товариша Хрущова“

Москва. — Мао Тсе-тунг, „президент“ Китайської „Народної“ Республіки, називаючи „китайським Леніном“, надіслав листа до 20 З'їзду Комуністичної Партії СССР, в якому заповідає „перемогу у цілому світі соціалістичного табору, що його очолює Советський Союз“. Він прославляв у своєму листі комуністичну партію СССР з її Центральним Комітетом, у промові якого стоїть товариш Хрущов. Мао Тсе-тунг підтримує голову господарського табору Хрущова, що центр уваги в плануванні економіки комуністичних держав повинен далі бути присвячений важкому, промислові. Листа Мао Тсе-тунга відіграв перший

Франція вирішує проблеми Альжиру й Марокка

Париж. — Французький уряд нараджувався вже над конкретною програмою розв'язання політичної кризи в Альжирії. Прем'єр Молле, який — як пишуть часописи — очевидячки стоїть ще під враженням демонстрацій, що відбулися проти нього з його приїздом до Альжиру, поручає розпочати в Альжирії від соціально-економічних реформ, а політичні реформи переводити в часі, коли дещо заспокоїться теперішня запальна атмосфера в Альжирії. Віце-прем'єр Мендес-Франс будином не поділяє того становища і домагасться негай-

В СВІТІ

- Альжирський автономний „парламент“, який засправді є дорадчим тілом французького генерального резидента, зійшовся в останній понеділок 13 ц. м. після перерваних сесій в листопаді минулого року. Десять арабів-членів цієї репрезентатції зрелися своїм мандатам на знак протесту проти французького режиму; а інші загрозили, що зречуться також, якщо до 4 березня ц. р. Франція не визнає незалежності Альжиру. У цьому „парламенті“ по 60 репрезентантів мають 8 мільйонів арабів і 1 мільйон французів. Саме ця „примітивна“ викликає криваву арабську партизанку.
- Прем'єр Бен Гуріон має також клопіт з опозицією в ізраїльському парламенті. У зв'язку з домаганнями урядовців та різних професіоналів на державному етапі про підняття платні — країні націоналісти й комуністи висловили Бен Гуріоні вотум недовіри. Бен Гуріон витрав 58 голосами проти 29. Під час цього відбулася гостра анимосність.
- Вірменська Православна Церква в СССР з наказу Москви вислала свого патріярха до Баєруту, столиці Лівану, на вибір вірменського патріярха для Вільного і Середнього Сходу (поза СССР). Вірменська Церква поділена на два патріярхи від 15 сторіччя, а місце патріярха в Лівані вже три роки не обсядає. Виславши до Лівану „свого“ патріярха, Москва намагається скріпити свої впливи на Середньому Сході.
- Советський уряд погодився на американську пропозицію, згідно з якою, поки існує в ЗДА закон про обов'язок всіх приватних чужинських відвідувачів відвістися палці при одержуванні американської візи, советські „туристи“ зможуть приїждити, як урядові особи (якими вони насправді є), отже до них не стосуватиметься цей принцип імміграційного закону.
- У Східній Німеччині проголошено п'ятирічку, яка — за планом, укладеним на папері — має збільшити в 1960 році промислову продукцію на 50% в порівнянні з 1955 роком. Дотеперішні господарські плани німецьких комуністів так виразно завели, що інші сателітні держави й Югославія уважали підписати з Східною Німеччиною торговельні договори за фізично — пишуть часописи.
- Хоча англійський міністер колоній Леннон — Бойд заповідав, що англійці будуть заглушати передачі грецької радіо-вислани в Афінах на Кипр з уваги на нацьковування і підбурюючий характер цих передач, проте досі цього не робиться і атенський радіо щоденно записує кипрських греків до боротьби проти Англії. Англіїці сподіваються, що такі приїди до порозуміння з кипрським архієпископом Макарієм і тоді грецькому уряду буде незручно пропагувати терор проти Англії.

СЛОВО ЗА АЙЗЕНГАВЕРОМ

Лікарі, основно перевіряючи стан здоров'я президента Айзенгавера, видали свою оцінку: коли мова про здоров'я Президента, то воно не становить жадної перешкоди для повної його кандидатури на найвищий уряд в країні. Очевидно, що лікарі не можуть дати жадної гарантії щодо довжини життя і ступня працездатності президента Айзенгавера в майбутньому. Такої гарантії не можна дати жадній людині в жадному віці. Але, в межах можливостей наукової передбачливості, лікарі вважають, що президент Айзенгавер задовільно видає з минулорічної серцевої недуги і має вигляд на те, щоб нормально жити і працювати ще п'ять, десять або й більше років.

Значить, тепер — слово за президентом Айзенгавером. Загально сподіваються, що Президент це своє слово скаже до кінця цього місяця. Досі в багатьох своїх заявах і коментарях на тему повної кандидатури Президент підкреслював у першу чергу, що рішення в цій справі він може винести тільки сам, керуючись радше тим, як сам себе почуває, а не тим, як про його здоров'я говорять лікарі, і що головним аргументом у цьому рішенні буде не його особа, але добро країни.

Тим часом, справа повної кандидатури Айзенгавера вже давно перестала бути його особистою справою, і нею цікавляться в найвищій мірі однакові, як його республіканські оппоненти, так і демократичні опоненти. Голос публічної opinio в цій справі відзеркалює журнал "Ю. С. Нью-енд Ворлд Репорт" у виданні на 17-го лютого, видиваючи в редакційному коментарі такі цілком логічні аргументи: сама людина не тільки не вибирає себе президентом, але навіть не перерішує своєї кандидатури, на яку тільки погоджується, а в одному й другому випадку рішення виборців. Крім того, бувають ситуації, коли людина не може відмовитись від публічної служби, як, наприклад, не може відмовитись вояк від висилки його на війну в оборону країни. З таких міркувань виходить логічний висновок, що, після останнього лікарського свідчення, президент Айзенгавер не має права відмовитись від кандидатури і повинен залишити народові рішення про те, чи може він кандидувати і описля — чи може бути президентом.

Свою оцінку висловили лікарі і публіка. Тепер слово за Айзенгавером. Цього слова очікує не тільки Америка, але й увесь світ.

НОВИЙ ДИКТАТОР

Саме в той час, як американський наряд на всі лади обмірковує і приготується до вибору людини, яка впровадить наступних чотирьох років очолюватиме та виконуватиме „владу народу, через наряд і для народу“, в Москві виступив новий диктатор, який має свою власну владу, без народу і проти народу, — владу, яку виконуватиме так довго, як довго сам собі або хтось інший не скрутить йому голови. Доказ своєї диктаторської влади дав — згідно з офіційною західною спостережливості і коментарів — горезвісний Нікіта Хрущов своєю кількохгодинною промовою на 20-му з'їзді Комуністичної партії СРСР, що саме тепер відбувається в Москві.

Очевидно, що сама промова Хрущова не має жадного практичного значення, як не мають його і всі інші совєтські словесні виступи, твердження, обіцянки і навіть „урочисті“ підписувані договори. Все це — чиста пропаганда, усні заяви якої заперечуються, а написані втрачаються без жадних скрупулів, відповідно до обставин і потреб, а в першу чергу задоволенням від химери диктатора. І якщо вже за те когось карасте, то тільки Богу духа винних невільників. Хрущов налігав багато великих пропагандистських слів про внутрішню і закордонну політику совєтської диктатури, повторив багато обіцянок і погроз, які західна преса з інформаційного обов'язку реєструє, але до яких не прив'язує більшої ваги.

Все ж таки той виступ Хрущова та деякі його твердження привели західних коментаторів до висновку, що виступає він у ролі Сталіна, себто безпирного диктатора, хоч що й з закорсько „рівнішого між рівними“ іншими змовниками з диктаторської клітки в Кремлі. Цей висновок роблять західні спостережливості головно на тій підставі, що Хрущов наважився заперечити марксистсько-ленінську догму про неминучість вості і революції для встановлення комуністичної диктатури в поодиноких країнах, як і про неминучість „останнього, рішального бою“ між комунізмом і капіталізмом. Очевидно, що на офіційне заперечення тверджень таких божків, як Ленін і Сталін, може в Москві відважитись тільки той, хто має амбіцію сам таким божком стати. З цього й висновок, що Хрущов уже вступив на опорожене Сталіном місце, або щонайменше на це місце сміливо від інших вступав. Значить, диктатори в Кремлі це не перевелись, отже, називають нові злочини й загрози, з диктатурою зв'язані.

СПІР ТРУМАНА Й МЕКАРТУРА ЗА КОРЕЮ

У другій частині своїх споминок, друкованих в останніх двох тижнях у „Нью Йорк Таймсі“ і „Лейф“, кол. президент Труман висловлює причини, чому він димісіонував генерала МекАртура із становища головного команданта збройних сил ОН і ЗДА на Далекому Сході. При цій нагоді він заторкує взагалі різні подробиці, зв'язані з Корейською війною, які по нинішній день є предметом історично-аналітичних дослідів та політичних міркувань, актуальних для сучасної і майбутньої міжнародної ситуації. Во ж проблема Корейське все ще не розв'язана, Корейське це поділена на північну комуністичну й південну вільну частини; у північній частині комуністи, порушивши брутально постанови договору про перемир'я, вже збільшили втрати свої сили і далі їх побилюють, загрожуючи новою агресією, а комуністичний Китай обернувся північну Корею у свою колонію. І тому завага Трумана викликали голосний відгук у міжнародному політичному світі, а це більш розголос набрала ця справа після реакції генерала МекАртура, який гостро відповів Труману на сторінках того ж „Лейф“, оскільки жоден колішній президент в тому, що закликав вибачення своїх помилок, він подав цілу низку фактів неточно, а то й невірно.

Спір між Труманом і МекАртуром тривав майже від самого початку вибуху корейської війни. 25 червня 1950 року, бо вже й тоді політичні кола у Вашингтоні мали претензії до МекАртура, що його розвідка не попередила про концентрацію червоних військ над північним кордоном, що проходила уздовж зліщасної 38-ї паралелі за якою в Ялті поділено ту країну, не поділивши її власною думкою про це. Під натиском червоних кволи південно-корейські сили, яких щойно почала вишколовувати американська військова місія, що нараховувала 500 осіб (американські війська відкликали рік наперед), відступили аж до південно-східного краю Корейського півострова, де створили мостовий причілок, обороняючись проти ворога, що намагався зітхнути їх з моря. Щойно 15 вересня 1950 року почалась американська контрфорсена, сполучена з бравурним висадом військ в порт Інчон далеко позаду червоних військ. 24-го листопада МекАртур приступив до останньої фази війни, заповівши вже й переможний кінець і можливість частинного відкликання американських військ з Кореї на найближче Різдво. А через два дні після цього 200,000 китайських комуністів переступили з півночі річку Ялу, яка відділяла Корею від Маньчжурії. МекАртур кілька разів домагався дозволу бомбардувати китайські бази в Маньчжурії. Труман строго заборонив йому це. Труман скаржився, що МекАртур раз-у-раз виявляв непослух йому, як зверхній владі, критикуючи публічно, в пресових інтерв'ю та промові політику Вашингтону. Тоді, коли Труман запропонував комуністам переговори про перемир'я, МекАртур ви-

дав заклики до комуністичних військ, щоб вони піддалися, заповівши новий наступ. Тоді Труман, добачивши в цьому явне протидіяння його політиці, димісіонував МекАртура і призначив на його наступника ген. Ріджвеса. Сталося це 11-го квітня 1951 року. Труман підтримує тепер тодішні своє рішення, як правильне, аргументуючи, що збомбардування, вилучення комуністичних баз привело до третьої світової війни, бо, мовляв, Совєти не залишилися б нейтральними. На це відповідає МекАртур: Китай і так заангажувався в Корейську війну всіми своїми господарськими та військовими ресурсами, і вже велася „повна війна“ з ним. А Совєти, гвердять МекАртур, — не приступили б до війни, бо війна для СРСР на Далекому Сході була б убавною, і крім того, московські більшовики завжди волюють воювати руками своїх союзників, а не власними. 10-го липня 1951 року вперше почалися у Кесонгу перемир'ячі переговори, закінчені в Панмундзуні 27-го липня 1953 р. договором, що досі зобов'язує.

У теперішній полеміці між колишнім президентом і переможцем над Японією є ще нові сенсаційні моменти. Ген. МекАртур твердить, що відкинуто його не тому, що він різнився з Вашингтоном у поглядах на стратегію і політичні наслідки, а тому, що був принципово проти угодівства з комуністами і наголошував, щоб у Вашингтоні „розпочали розправу проти зрадників, щоб зламати шпигунську організацію, яка була відповідальна за викрадення моїх (МекАртура) найцінніших рапортів“.

МекАртур не піддає й підземний сумнів глибшому патріотизму самого Трумана і державної вартості демократичної партії, яка була тоді при владі, проте стверджує, що вони не змогли протидіяти інфільтрації комуністів в державний апарат, який допомагав їм такі факти, як відомі висліди Трумана про „червоних осередків“, що вони ніби страшились американських наряд. Ген. МекАртур твердить, що катастрофу в Кореї спричинило те, що проклали Вашингтону він, МекАртур, знав менше, аніж знали комуністи в Москві і Пейпінгу. Він твердить: китайські комуністи тільки тому наважились вступити в Корейську війну, що вони напевне знали, що Вашингтон і Лондон не рухатимуться манджурської території. Інакше, мовляв, китайці ніколи не пішли б на воєнний ризик, бо вони знали, що Америка, виставивши війну без ніяких обмежень, мусіла б ту війну виграти і червоний Китай розторопити. Вони стали такі відважні тільки тому, що англійські шпигуни-дипломати Меклія і Бурджес, які саме кілька днів тому „виринули“ в Москві, передали були Москві ту стратегію — політичну тайну альянсів. МекАртур твердить: „нема нічого, що могло б у війні заступити перемогу“, і тому гостро критикує перемир'я в Кореї, закінчилося це Труманом.

Нема сумнівів, що в політиці у відношенні до Кореї зроблено цілу низку трагічних помилок: 1. поділено її без найменшої потреби до-

пущено на її терен москалів, які ніколи раніше там не були, 2. передчасно відкликали з Південної Кореї американські війська, повіривши на слово більшовикам, що вони мають „мирні“ інтенції, 3. не розбудовано аж слід військової розвідки, що інформувало б про рухи і плани червоних, 4. не поведено війни в Кореї так, як це радить МекАртур, 5. наставлено себе задалегідь на замирення з комуністами, а не на знищення їх, 6. легковажено небезпеку комуністичного шпигунства, наслідком чого ворог знав найбільш тасмічні військові й політичні планування, 7. заведено самих себе, Америку й її союзників, у сльпі, в якому не було вже місця для перемоги, а лиш місце тільки місце для комуністичного перемир'я, яке погрожує світові новою війною.

Слабою сторінкою споминок Трумана є, власне, впертість, з якою він обороняє всі свої тодішні постанови та дії і нехоче признати до будь-якої помилки, дармащо з нинішньої перспективи ті помилки є історичною істиною.

ПРОБЛЕМИ ДЕМОКРАТІЇ В АНГЛІЇ

Лондон, 7 лютого 1955. Зміна в проводі Партії Праці, після зречення Етлі, дала привід до нових дискусій між визначними діячами партії — в пресі і в промовах. Голову парламентської фракції Партії Праці Г. Гейтскелла обрали великою більшістю голосів. На це місце претендував ветеран Партії Праці Г. Моррісон. Своєю кандидатуру на провідника партії ставив А. Беван, але без успіху. Беван хотів бути хоч заступником лідера Партії, але й у цих виборах не зібрав достатнього числа голосів. Може бути, що цілі поразки були причини виступу Бевана з промовою 6-го лютого в Манчестері, в присутності діячів Партії Праці, які видають свій тижневик „Трібун“ у Лондоні.

Беван показав себе не раз „страшною дитиною“ (infant terrible), що безоглядно вибалакує „родимі тасмічності“. В своїй манчестерській промові посол Беван пішов далі: він поставив під сумнів потребу партійної дисципліни взагалі. Йому не подобається, що партійні фракції, перед дебатами в парламенті, сходяться на тасміні наради, обговорюють усі справи, визнають промови і наперед рішають, як членів партії будуть у парламенті голосувати. „Це не демократія, а змова“ (конспірація), — проголосив Беван у Манчестері.

Кожний, хто знає механіку модерної демократії, скаже, що Беванова критика безпідставна і шкідлива. Коли б фракції партій у парламентах не в'язали своїх членів дисципліною (про це рішає більшість членів кожної фракції), то настав би хаос у політичному житті. Тоді члени урядової партії могли б голосувати проти власного уряду, і його повалити. Взагалі, коли б їти за порадою Бевана, то в парламенті зникло б межі між партіями, а створилося б „політичний каледескоп“ з його несподіваними комбінаціями.

Модерна демократія, на відміну від демократії примитивної, заснована на передачі прав, від виборців їх заступ-

никам (послам) у парламентах та в інших політичних органах. Але й фракції в парламенті мусять мати керівний орган, який підготує рішення і дбає за узгодження праці членів парламентської фракції. Цей провід опозиційної фракції зветься в лондонському парламенті „кабінет у затінку“ (shadow cabinet), бо це в зародку майбутній уряд, коли б вибори дали більшість тепер опозиційній партії.

Беван забув, що модерна демократія елітарна: в ній рішає народ вільним голосуванням, який партії має належати влада в державі, але після виборів особи, що одержали довіру народу, мають вільну руку діяти аж до нових виборів. Коли вони не сповнюють надій своїх виборців, то на нових виборах громадяни висловлюють довіру іншим особам: так робить пацієнт, вибираючи іншого лікаря, коли втрапив довіря до того, що лікував його перед тим.

Посол Партії Праці Кроссман торкнувся цієї самої теми з іншого боку. В новій брошурі — „Соціалізм і новий деспотизм“ автор вказує на небезпеку для індивідуальної свободи громадян від бюрократії професійних спілок. Коли державна бюрократія має в руках націоналізовану промисловість, вона творить владу верстви, яку трудно контролювати. Кроссман переконаний, що зосередження більшої влади над господарством країни — неминуче. Але він хоче, щоб влада була відповідальною перед громадянами і щоб індивідуальна свобода громадян не була порушена бюрократією.

II. А.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу, бо він дає Вам деще та вигідні різні роки забезпечення життя і рівночасно з обороненням української справи в Америці. Український Народний Союз не вважає й американці не тільки завдяки його 70 тисячам членства і 17-ти мільйонному майна, але і за його гідну, високопатріотичну поставу в обороні свободи і демократії.

ШОСТА П'ЯТИРІЧКА

Факт, що проголошення совєтських п'ятирічок в'язється з з'їздами компартії, має свою причину і цілі. П'яту п'ятирічку проголошено 12 жовтня 1952 р., а щойно на 19-му з'їзді компартії, який відбувся через 21 місяць після того, як проголошено п'ятнадцяту п'ятирічку, проголошено 15 січня 1956 р., а помпастично і „одноголосно“ затвердять її на з'їзді компартії на 20-му з'їзді компартії.

Це в'язання п'ятирічок із з'їздами компартії має задокументувати значення партії, і дати матеріал для барабанної пропаганди не тільки в совєтській пресі та пресі її сателітів, але й в пресі вільного світу.

З коментарів центральних московських часописів з приводу проголошення плану шостої п'ятирічки виходить, що головним принципом цієї імпрези з політичним моментом, особливо в тому місці, де говориться, що Совєти випередять „капіталістичні країни“ в ділянці продукції, зокрема

атомової. Також господарські напрями на роки 1956-1960 виявляють більше політичних моментів внутрішнього характеру, як мало це місце в попередніх п'ятирічках. І це зрозуміло. Бо в господарській ділянці остання п'ятирічка зазнала невдачі, зокрема впа-ла значно видатність праці. Також заплановано „соціалістичні будови“ зазнали повної невдачі. Назвати хоч би заплановане лісонасадження в степових смугах України або будову 1,100-кілометрового каналу з Аму-Дар'ю до Каспійського моря, чи заводнення теренів між Волгою та Уралом.

Прокламація, яку проголошено з приводу шостої п'ятирічки, говорить аж надто ясно, що найбільшим ворогом усіх п'ятирічок є невідлучна праця та сполучення з нею терор. Бо слова, якими вона закінчується, а саме „успішні виконання п'ятирічки рішають життя людей, робітників, селян, інтелігенції, жертвенна та героїська праця яких...“ — не ворожать нічого доброго. Це на людській мові — посилені тиск та терор над цими саме людьми, про яких говорять прокламація. В зв'язку з цим обчислено в „Плані“, що видатність праці в рр. 1956-1960 мусить підністись в промисловості найменше на 50%, у будівництві — на 52%, в транспорті — на 34-40%, а в радгоспах — на „коло“ 70%. „Ще більше зростання видатності праці мусить бути в колгоспах“ — однак ніяких чисел про це не подається, хоч підкреслюється, що „продукція сільськогосподарська повинна подвоїтись“. Для пропаганди та залучення вільного світу подає „План“ (уперше в історії п'ятирічок) числа з ділянки промисловості. Річна продукція сталі в 1960 р. має становити 68,3 мільйона тонн, прасованої сталі — 52,7 мільйонів, заліза — 53 мільйонів, вугілля — 593 мільйонів тонн, нафтових продуктів — 135 мільйонів тонн. В порівнянні з 1955 р. це зростання на 150-190%. А вже щодо продукції цементу, то в 1960 р. мусить вона підністись на 245%, причому головно на азійських територіях, зокрема в Казах-стані — восьмикратно. В зв'язку з цим 20 січня ц. р. створено в Казахстані відповідне міністерство. З цього виходить, що Совєти переносять свою важку промисловість до центральної Азії.

Як бачимо з наміченого „Плану“ шостої п'ятирічки, Ахтілевою п'ятою в совєтській економіці є колгоспи, тобто селянство, яке ніколи не погодиться на ролі московсько-комуністичного наймита. А зокрема селянство України.

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

НА ТЕМИ ДНЯ

СПРАВЛІННІ ДОСТОЄВСЬКИ

З нагоди 75-річчя смерті російського письменника Федора Достоевського американська преса заповнена похвалами його літературних творів, а одночасно з тим велика частина тієї преси намагається зовсім безкритично зробити з Достоевського борця за всеобщую культуру і свободу людини. Радіо „Визволення“, навіть зорганізувало цілий цикл радіопередач за заданню заснону, з метою, нібито, розяснити совєтським росіянам справжній сенс творів Достоевського. Для цієї акції змобілізовано навіть професорів американських університетів. Ця акція вже зустріла відсіч з українського боку, доказом чого може бути надрукований в щоденнику „Ньюарк Івнінг Нюз“ (з п'ятниці 10-го лютого ц. р.) лист С. Гордіньського до редактора тієї газети, який тут поділяє в українському упередженні:

„Пане! — Кожен, хто озаймований з творами Достоевського, буде немало здивований заявою проф. Лайонела Триллінга з Колумбійського Університету, що Достоевський, не служив нічий ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“. Тут Достоевський показується виразним прихильником російського імперіалізму і його ідеології, і нічий ідеології, і не був нічим „лаксом“ (Ньюарк Нюз, 31 січня).“

„Виглядає, що проф. Триллінг читав твори Достоевського не дуже уважно, особливо його „Дієвний“.

НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ НА СЦЕНІ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

жет балету, підкріпити його візуальну й драматичну напругу.

Народний танець, як окрему сценічну продукцію, найчастіше бачимо у виконанні учнів самодіяльних гуртків та танцювальних ансамблів. На жаль, в їх аматорському відтворенні буває багато неточностей, у стилізації їх танки іноді далеко відігають від правди. Одні гадають, що український народний танець з особливо темпераментний і мусить йти у головокружжю, густо позначеному акробатичними виконами, темп. Інші фантазують на народні танкові теми, змішують рухи кількох танців, додають видумані фігури, які часто не мають ніякого відношення до танцю, для театральності ефекту зловживають пантоміміко-драматичними засобами. Такі і їм подібні недоліки, що затіюють, а то й викривляють чистоту стилю, виявляють сьогодні майже всі народні танці на сцені, і оця звична їх позиція, створена переважно та цією ристами-аматорами, звернула увагу фахівців на цю підпадуючу, однак все ще живу ділянку народного мистецтва.

І от хореографію цілого світу звернула свою думку до джерела, до людської природи, ген у ті часи, коли творився танець, коли він був виразом життя вищої ступеня, коли супроводжував активність людини. Однак це з метою відкрити його традицію, а в духовній атмосфері його творення знайти відвідення своїх творчих сил, посилення мистецької танцювальної фантазії.

Народний танець прийшов в моду. В усіх танкових школах модерних напрямків і класичного балету впроваджено танці різних народів як обов'язковий предмет. Крім техніки народних кроків і фігур та схвалення танцювального ритму й акценту, учні засвоюються з традицією народу, його історичним минулим, побутом, народною творчістю, в тому передусім з народною музикою й ношею, які основно пов'язані з танцем, допомагають виразити його характер та ідейно-образний його зміст. Заданням цієї ґрунтовної підготовки не є документально відтворити народні танці, але до глибини відчуття їх духу, і не тільки на технічній, але й чуттєвій базі творити сценічну хореографію. При сценічному оформленні можна в разі потреби ускладнити технічну сторінку танцю, поширюючи або звужуючи його композицію залежно від розмірів сцени. Хоча в багатьох народних танцях з устійним традиційним змістом, то в рамках його можна дати на сцені вільну імпрізацію, підкреслити символіку, іноді включити слово або супровідний пієсно. При такій сценічній

стилізації народний танець не є єдиним нічим втраченим з свого питомого втраченого і колориту.

На такій основі, есперті цілком на фольклорному матеріалі і розвинуті з високою технічною майстерністю, с танці „Югославського Національного Балету“ при супроводі оркестри народних інструментів, що саме відбув турне по Західній Європі, Америці й Канаді. Паризька публіка, захоплена свіжістю й життєрадістю народних танців (лондонська була холодною), ентузіастично приймала танцювальні ансамблі. Великим успіхом втішалися тек „Ансамбль грецького народного танцю“ та бойові танці героїчних басків. „Ансамбль народних танців СССР“ під керівництвом І. Мойсєва теж відвідав гастролю по метрополіях Європи. Бравурністю і прецизійністю імпонували передусім старі кавказькі й грузинські танці, що були контрастом до м'яких, ліричних українських „Веснянок“. Крім танців І. Мойсєва ставив теж танцювальні картини, базовані на традиційних народних формах. В програмі міжнародного й а б л и ж е н н я шляхом культурних імпрез, відвідає на гостинні виступи по Європі й Америці теж китайські, японські, індійські та інші танцювальні групи, демонструючи свою прастару танцювально культуру.

Без перебільшення сказати можна, що український танковий фольклор багатий за фольклор інших слов'янських народів. Він був менше наразений на впливи вірських танців та суспільної веревки, при чому теж географічне положення сприяло збереженню оригінальності та архаїчних форм. З ростом культури та християнства в Україні народні танці ставали шляхетніші й виявляли увагу до гарних, заокруглених ліній. В них багато чуттєвих і сюжетних елементів, пов'язаних з давніми повір'ями й легендами, і тим вони близькі до драматизованої старовинної хореографії. Народна українська танкова традиція — це перебачає джерело аспірації для вдумливого хореографа. В ній найти він може оновити для творчої думки, може збагатити її новими ідеями й темами.

Не можна сказати, що українці байдужі до своїх народних танців, навпаки, вони їх щиро люблять, ними гордяться і радо вставляють у програми різних національних святкувань. Давні і сьогоднішні учні В. Авраменка передають зацікавлення і знання народних танців молодшому поколінню, у більшості народженому на імміграції, і тим у великій мірі підтримують в ньому українську національну й мистецьку свідомість. Доказом цієї глибокої свідомості є ціна книжки „Українське народне мис-

ГАЛИНА ГАЛПІ
ВИСТУПІТЬ
У КАРНЕГІ ГОЛЛІ

Відома українська співачка Галина Галпі матиме свій концерт наприкінці лютого ц. р. у Карнегі Голл у Нью-Йорку.

Своїми концертами і виступами здобула Галина Галпі багато надзвичайно прихильних оцінок і рецензій. Музичні критики висловлюються зокрема дуже тепло про голос, сценічність і вроду нашої співачки.

Галина Галпі

Торонтський англомовний часопис „Телеграм“ подає, наприклад, таку оцінку: „Слухати співу Галини Галпі — це щось надзвичайного. Вона без сумніву є однією з найкращих мисткинь на цьому континенті“.

Концерт Галини Галпі у Карнегі Рісайт Голл буде в неділю 26-го лютого о год. 5-ій вечора. Разом з нею виступатиме відома піаністка-солістка Е. Франчезі. Різноманітна програма буде виконана у сімох мовах. Білетів (в ціні 1.25, 1.50, 1.75 і 2.25) можна набувати у Бакс Офіс — в Карнегі Голл, як теж в українських крамничках „ЕКО“ та „Арка“.

тецтво“ в англійській мові, що її видає Ліга Американської Української Молоді. Ця ж сама організація у виділі щирих патріотичних почувань і пошани до культури своїх предків готується видати власними матеріальними засобами другу книжку — „Український народний танець“. Використовуючи до цієї праці джерельні відомості народної танцювальної творчості у технічному й духовному аспекті книжка ця зможе виправити у західному світі баламутне поняття „російських танців“, виділяючи з них багато чисто українських. Книжка стане теж підручником для вишколювання молоді і стане важливою допомогою при творчій професійній (хочби лиш частинно) танцювальній групі, що під назвою „Ансамбль Українських Народних Танців“ репрезентуватиме у світі українську народну культуру.

3 ЕКРАНУ

„Гуцулка Ксеня“

Запрошені гості, які 26 січня оповідають вперше на екрані фільм „Гуцулка Ксеня“ на його показі в Нью-Йорку, були в тієї упривілейованій ситуації, що засновник і голова молодого фільмово-продукційного корпоративу „Орбіт“ п. Василь Гуцулка „признався“, що „Гуцулка Ксеня“ — це фільмована на сцені, з сценічними (хоч і дуже добрими) декораціями театральна опера. Це „накручене на фільм сценічне поставлення опери „Проставля Варича“ — правильно стверджувала газета новина. Таке ствердження значно спрощує підхід до „Гуцулки Ксені“, як до куди скромнішого й вузкого почину, аніж був би довготривалий фільм в історично розумній цілому слова, себто з фільмовим сценарієм та з тлом природи, або спеціальних, на теренах фільмової продукції улаштованих декорацій. Фільмування театральних виступів не нове у міжнародному фільмі. Воно здебільше обмежується до епізодичних вставок у фільмі (особливо виступи у кабаретних сценах, балету, опери уривки), але, буває, фільмується і цілу п'єсу (Шекспіра). Проте, це останнє трактується як експеримент, стосовний вже тепер, коли фільм дійшов до поважних висот — тематично, підходом, різними формами сценарію та технікою накручування, звуком і кольором. Во театр і фільм дві зовсім окремі ділянки мистецтва, хоч з якого боку до нього підходити. І тому навіть „муза“ кіна інша, якій в античному світі не було...

Тому теж з річчю дискусійною, як український фільм, який знаходиться в початковій стадії, має наставитися на сценічні змійки. Можна розити не тільки з погляду на український фільм, хоч з якого боку до нього підходити. І тому навіть „муза“ кіна інша, якій в античному світі не було...

Сфільмована опера — це добре діло, бо вможливило побачити її в усіх тих містах і місцевих різних континентів, куди театральна дружина не могла б поїхати з нею. Але ж, фільмуючи такі опери чи інші сценічні (естрадові) виступи з кончею чи навіть з п'єсовою ціллю популяризації театральних сценічних (естрадових) творів, треба, проте, виконувати адекватнішого фільму виступу в істинних, що їх можна вичити на перших сторінках кінолітератури, де сказано м. ін. що наслідувати театр у фільмі — це смертельний гріх. Найбільш театральні артисти, перейшовши до фільму, мали великі труднощі, і, напевно, великі фільмові артисти, ставши на театральній сцені, інколи заводять. Вукова п'єса сценарію, технічні засоби режисера, персонажі, драматичне напруження, розвиток дії, діалог, сценічні ефекти — все цілком інше. Тому теж, в теперішній стадії українського фільму, не можна порівнювати будь-яких нових поляр на нашому фільмовому ринку, з фільмом (загалом, а не окремими явищами його продуктами) американським, англійським, французьким німецьким чи італійським. При-

гадаймо, що теж польського передосконалого фільму не можна було порівнювати з високо-розвиненим західним фільмом, дармащо поляки мали свою державу і фонди для таких цілей від державних банків і приватних меценатів.

І тому й „Гуцулку Ксеню“ можна порівнювати тільки з іншими українськими фільмовими починаннями. Коли так підійдемо до справи, тоді відразу можна про цю нову поляр на нашому фільмовому ринку говорити — з великими похвалами. Дивитися на „Гуцулку Ксеню“ присмо, можна бачити тут біллу дбайливість, більший технічний поступ, ясний образ, гарний колір, чистий звук. Те, що екран не охоплював цілої сцени, особливо ж діючих осіб під час їхнього діалогу, треба зарахувати як технічний недолік, який напевно не повториться.

Пішучи про ці вартості „Гуцулки Ксені“, треба говорити, чи добре а уміло сфільмовано оперу. Оцінювати ж треба саму оперу, її музику, лібретто, спів і гру виконавців, режисерів, сценічне оформлення. В даному випадку музика Я. Варича — легка, популярна, „консервативна“, мила для „консервативного“ українського вуха, опера на давніх здебільше вальсових оперетових мотивах, з безпретензивними аріями на українських народних мотивах. Німецьке оперетове лібретто не є реалістичне, і тому лібретто „Гуцулки Ксені“ робить тільки честь фантазії автора, що хотів пов'язати й Америку, і „старий край“, і мільйонерів, і гуцульську природу та „аркаїзм“ і зліпнати з того всього любовну пригуду та „гепі енд“ з обов'язковими двома парами молодят, по одній замало. До режисерів можна мати претензії тільки у деталях, як, нап., пам'ятати, що сучасна американка не кланяється, як європейський підліток за часів Людовіка, а не кланяється так і галичанки за нашого покоління.

З виконавців треба на першому місці згадати обидві жінки партії: Соня Клімеч-Сакно (Ксеня) і Галина Солтківська (Маричка). Гарні поязви, з добрими голосами, свободними руками, з сценічним темпераментом і сценічним талантом. З жіночих роль треба вирізнити Анну Мазуренко (Мері), як добру субреку. З чоловічих роль на першому місці стоїть М. Тагай, в якому так і пізнають старого актора, що робить „рух“ на сцені і дивує все це добрим голосом, а поруч нього — також професійного актора — І. Поченко. Зате треба висловити бажання, щоб, знімаючи в майбутньому якусь іншу п'єсу, подбати за „аманта“ хоч

Дует Анни Мазуренко й М. Латишка

3 ЛІТЕРАТУРНИХ ДОКУМЕНТІВ

Михайль Семенко

Голова
Слово має
тош.
Михайль Семенко.
На трибуні Михайль Семенко

Коли Уот Уйтмен вмер (1892) народився І. П'ять років плувавсь по водах, але вже з першого року поїзти майбутнього котвику (Києво-Футуризм, 1914). Легше 3-м верблюдам з телишкою в 1/8 вушка голки пролізати ніж футуристів крізь укр. літературу до своїх протертість.

І я прогав вис через всі негрі й усіма головними вулицями столиці. Що ж ви — будете топтатися й далі як отара овець? У кошарі ви спільним фронтом — може овець революції викнете мене — чужоземця? Ниткою мови замкнули мене — ви що ж ви думали: я сплунув? Ретяється нитка — падають межі — де ж ваша сила? Фікція одна.

Голос з місця
Геть з „Музагеті“! Додоу — в „Коммунист“! Михайль Семенко

Для того щоб об'єктивно зробити оцінку сучасній українській літературі — треба додати мені від регламенту ще зайвих 1 1/2 хвилин.

Представник укр. книгарів з місця

І. К-и

ХРОНІКА

ВІЛЮРСЬКИЙ ПЕРЕКАД „ПАНА ТАДЕУША“ БУВ СКОНОЧОВАНИМ ПОЛІСЬКИМ ПРОКУРАТОРОМ

Вілюрський часопис „Вальковщина“ (ч. 2 з 7 січня ц. р.) інформув, що колишній посол до польського сейму, відомий вілюрський діяч Вроніслав Тараневич, перебуваючи в рр. 1927-1930 у віленській польській в'язниці, перекладав був вілюрською мовою відомий твір Адама Міцкевича „Пан Тадеуш“. Рукопис перекладу, переданий до перегляду, польський прокуратор сконфіскавав і так пропала праця Тараневича.

У ЗДА ВИДАНО В 1953 РОЦІ 10226 НОВИХ КНИЖОК
Американський журнал „Паблішерс Віклі“ подає, що в 1955 році видано у ЗДА 10226 нових книжок, на 936 назв більше, як у 1954 році (тоді видано 9,290 нових книжок). Найбільше видано книжок для молоді й дітей. Зросла кількість виданих біографій. За теж в 1955 появилася менше релігійних книжок і багато менше повістей і новел.

НОВИНА ДІТЧКАМ!
ЛІСОВІ НАЗОЧКИ

О. ІВАНЕНКО
Обкладинка й ілюстрації М. Левинської
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовляти: „СВОВОДА“ 83 Grand St. Jersey City 3, N.J.

ПРОМОВА

Михайль Семенко

Зараз буде палити кобзаря! Пожар-а! Михайль Семенко
Де стени розлогі — де тирса круїть — де Дніпро кручі круїть речучі? Михайль Семенко
І звідси отака напасть, на нашу Полтавщину! Михайль Семенко
Все скупано. Кієвофутуризм поів. Алетит — нічого сказати. Головне — спеціально-замовлений шлунок.

Голова
Прощу товариша не збувати, що Вам залишилося говорити лише 6 год. і 3 1/2 хвилин.

Михайль Семенко
Не шукати я не жарт футуризм як бачите. Без віг молодий лис — (та мій власний афоризм) — та до чого й ноги коли бракує голови? Поки начилися протинки чи там коми розміщати — гуляй — а воно вже й касується знаних преміанія... Не ведене де все не те же не ре кре те не.

Голова
Прощу без зрозумілих слів.

Михайль Семенко
Нічого не зробите. Було важче — а за вушко доводилося витягати чобіть. Телер до побачення — Дай Боже здобатися на тім світлі. (Гучні оплески)

1922
Із збірник „Малий кобзар і нові вірші“, В-во „Пролетар“, Харків, 1928.

3 НОВИХ ВИДАНЬ

ПОЕЗИЯ

● Spirit of Flame, A Collection of the Works of the Lesya Ukrainka. Translated by Percival Cundy. Foreword by Clarence A. Manning, Assistant Professor of Slavic Languages Columbia University. Bookman Associates, New York, 1950, pages 320.

НОВИСТИ І Оповідання

● Ольга Мак. Бог воно. Понтодичинська повість з бразильського життя. Перша том. В Сан-Антоніо. Ілюстрації професора І. Папака. Українське Видавництво. Мюнхен, 1955, ст. 336.

● Анастоль Галан. Поразка маршала. Оповідання. Видання ДОБРУС-У в Аргентині. В-во „Перемога“. Буенос-Айрес, 1955, ст. 176. Обкладинка роботи В. Ласовського.

● Степан Любомирський. Під золотом віллі. Частина перша. Гад відходять. Видання „Дніпрова Хвиля“. Мюнхен, 1955, ст. 308. Обкладинка роботи артиста-малюра Северина Ворача.

РЕЛІГІЯ

● В Обороні Віри. Видання Православного Вратства при Катедри святого Володимира в Торонто. II частина. Торонто, 1956, ст. 156.

ПОЛІТИКА І ПУБЛІЦИСТИКА

● С. Г. Крель. Камо грядеши, Багряна Шириня? Наказом автора. Лондон, 1955, ст. 82.

ЖУРНАЛИ

● Ми і Світ. Український місячник. Рік 7, ч. 22. Торонто, 1956, лютий 1956, ст. 48.

● На Схід. Виходить при Українському Національному Музеї. Онтаріо, Каліфорнія, 1956, ст. 32.

Сягнув до череса, і змивав п'іт виступив на його чоло. Хустини не було, згубилася... Чи вкрай вітер, чи ялиці здрівали — не знає. Але й не було, і Юра чув, як щось холодне, страшне підіймалося з дна душі і злочотю радіо-о ссало те, що там ще осталося живим.

— Смерть! — прошепало головою.

— Смерть! — потвердив вітер.

І Юра вже не вагався, що йому робити. Там напруга, в другій кімнаті череса лежало маленьке, змиве пістоле. Бо гуцул без пістоля нікуди не ходив. Навіть танки, як Юра, ні.

— Або то він лівою рукою не потрапить курок потігнути.

Місяць вишшов із-за хмар і наче насміхався з дідка-ліка.

— Гей, ти мій, гадати не потрафлю? Ану, подавись... Гукнув стріл, і впаав Юра додолу, у стіл віскої алілі.

— Що то, що то? — заплетіли тривожно дерева.

— Якийсь дідко забився — відповів ялиця. — Дивись: геть змочив кров'ю мого коріння.

Місяць закрив очі і сховався за хмару, щоб нічого не бачити.

А там високо-високо над лісом летів самітний орел. Летів до свого гнізда, на дикій скелі, де ждала його орлиця.

Кінець

й сміялася й плакала, що каліка...

І стала його доглядати. І не було для нього вже ніякої радості на світі, тільки вона одна.

Було йому добре і хотілося, щоб до смерті так було.

А її затужило й побігла вона за звуками сопілки до вічарника курчавого...

Підвів голову і глянув на сонце затьмареним поглядом старця.

І сонце пізнало, що він простив і покорився.

Тепер вже тільки одна гадка була в нього.

— Зберу свою людину в бесяги, кийок в руки та й гайда у світ, хліба просити. Від села до села, від церкви до церкви ходитиму, каліка нещасний. А люди мут малим дітям давати білий хліб в ручки дітям: „А дай-ко, Михайлику, дідові хліба свєтого. А дай-ко, Марусє, грецький, то Божий дідує...“

Він піде ген-ген далеко від сїля, туди, де гори кінчатся, а на їх місці широкі лани простягнуться. Туди, де жовта піщаниця родиться й де люди не знають його, Юри Миронюка, ні його роду, ні мастів.

А гадівство лишить Катерину, хату й маринку, й полонини зелені, й лїс молоденький, соковитий.

Все їй лишить. Навіть тої срібні корони та золоті медалі від царя, що лежать в білому платку на дні кованої скрині. Вона молода, життя

перед нею, мов той плай крутий та далекий. Треба їй цього й тамтого. А він? По-моу аби дві сорочки до торби. Багатства йому не треба. Ого, пішло вже його багатство та щастя, пішло до вічарика чорнявого...

Тихим, нечутним кроком увійшла Катерина до сїней, несміливо відчинила двері до сїдлиці. Та вони гаркнули, мов люта собака, і враз щось зойкнуло в грудях молоденької гриничі. І темний жак застелив їй перед очима цілу хату.

Схопилася рукою за прирізок і стояла, очі в землю потупивши.

А Юра клячав коло скрині, виймав з неї білі вишивані сорочки та розкладав доволі, наче налюбався хотів. Коли скриниці двері — оглянувся і хотів щось сказати, та тільки невирзаний приглушеної стогін вилетів із його горла і застиг у повітрі.

Під соломою бриніла муха, що затолася в паутині.

Вибрав трохи речей, вложив до бесягів і підійшов до стола. На столі — миска баряболі й жовто-золотий, круглий, мов колесо, ріпенник з бараболі та малайї мукі.

Розломив його на дві рівні частини, одну лишив на столі, а другу сховав теж у бесяги. Робив усе по-малу, наче надумувався.

Катерина дивилася здивовано і не розуміла нічого. А питати не сміла.

Та Юра заговорив сам.

— А тепер ходи, Катерино, до мене та завдай бесяги на плечі, бо сам не годен. Та ходи-ко ближче, не бійся. Я ти нічого не му казати.

Прийшла послухати і, не підводячи очей, заходила коло бесягів. Та коли хотіла завдати їй Юри на плечі, підняла очі вгору і — замість піметі та невинисті дивилася на неї з його очей щось солідке і болоче.

— Та ви куди, Юрюнько зібратистесь? — насилу промовила.

— Та ти вперед помож мені, а потім почуш.

А як уже все було готове, Юра взяв у руку крисаню і втер крадькома велику солоную слюзу, що звідкись узялася в кутику ока.

— Тепер ти, Катерино, сама своя гадзінка та й своя пані. Я ти в усьому волю волю лишню, жий, як сама знаєш та й хочеш. А я собі піду в прошаки, ген-ген далеко, не вдарив мене Юро, та й не почуєш за Юру. Та й нащо тобі мене, чи щес си мало знаходилася коло мене? Я тобі, Катерино, за це факно дякую, та й аби Пан-Віг тобі здоров'ячко винагородив. А за то — ти не бійся, я ти нічого не зроблю... Та ти ж сліпий? Чи я не видів, як у тебе кров грас?

Упала на коліна і хлипаючи цілувала його руку.

— Юрюнько, бадіко рідний, не гнівайтеси...

— Та я ти кажу, дуренько, що тамто пусте, та й ти навіть в гадці не май. Аби тобі тільки на світі добре жити, аби щеслива була...

А гадзати вишш, того тебе не треба вчити. Дивися, аби маринка була здорова, — а Перістої не продавай, шкода, аби в жидівські руки йшла. — Та встань же бо з долівки, шкода сорочки білої, гет застигши...

Гладив її чорні, блискучі коси, а вона притулилася до його ноги і плакала.

— Бадіку мій, то такі йде-те? Таки тепер під вечір? Не переночуєш дома, не заждєте, аби мучу зварилася...

— Годі ждати, Катерино. Ти вечеру й без мене з'їш. А я ріпенника взев собі у бесяги, а переночую донебуди у добрих людей... Гей, гей, донько, перед тобою життя, як той плай крутий та далекий...

Оглянувся по хаті, наче б хотів пригадати, чи не забув чого.

— Та й ще одно тебе прошу, Катерино, виими-ко мені трошки зілзечка свєтого із-за образа. От, не дай Боже якого лиха, все ліпше мати коло себе.

Вилізла Катерина на лавку і стала витягати сухе зілля з-за образа. Зелений бар'юнок, пахучу м'ятку, дрібненький рум'янок. Маленьке дитячко на образі витягло до неї рученята, а сонце ще раз кинуло в хату сніпок золотого проміння й озолотило її цілу від ніг аж до голови.

А Юра ще раз зігнувся над відчиненою скринькою, похачем витягнув щось із неї та сховав у черес. Це була хустина Катерини, чорна в червоні роки та зелені листочки, з довгими шовковими торчками.

Здавався Юрі, що взяв зі собою частину, малесеньку частиночку її серця...

Сховав і зліз у черес, перекрещу

ВУЛИЦЯ — ЗАПЕРЕЧЕННЯ РОЗУМУ

У двох містах на різних континентах світу, віддалених на тисячі миль одне від одного й без ніякого причинного зв'язку, сталися 2 тижні тому, майже одночасно дві події, які підходять цілком під один знаменник: розлогу вулицю, що керується дуже примітивними інстинктами й завдає великої шкоди своїй батьківщині. У місті Тускалоза в Сполучених Штатах Держави розділ тисячу бійків студентів місцевого університету три дні переводили бурхливі демонстрації проти участі в університетських студіях першій там негритянської студентки. Авантюризм в університетських мурах і по за ними, бойкот лекцій, що їх слухала та студентка, погрози бойкотувати університет, співання дискримінаційних антинегритянських пісень з часів громадянської війни та обидування бодомом і камінням авта, що ним приїжджала студентка, — ось ті „джентльменські“ методи, що ними користувалися студенти, демонструючи свою нехитість між собою співтоваришів науку, ривку роками й освітою, але не одного зими колору шкіри. У добро бійків студентів записувалися, що ці студентки — негритянки — не побито (до речі, як пишуть американські часописи, вона — величезка, худощава й делькатна манер). Настрої студентів загострювалися, але губернатор стейт відмовився прислати поліційну охорону, вважаючи, що це справа університетської влади втрутити студентів. Тоді рада опікунів і президент університету пішли по лінії найменшого спротиву: подавши за аргументом острах, що ця дівчина могла б залазити життям за відагу і принищувати послидовність, з якою рішення скористатися скасування Найвищим Судом расового поділу в школах ЗДА, — вони „тимчасово“ заборонили їй прихизити до університету, дармащо „професорський“ склад того університету був проти такої полмогоди справи.

Майже в той самий час у північно-африканській країні Алжирі кілька тисяч мешканців, французьких поселенців, демонстрували проти проголошеної примирливої політики „нового французького прем'єра“ Молле у відношенні до автохтонного арабського народу. Араби в там, у вісім разів більше, ніж французів, але французів, як за старих колоніальних часів, все ще опановують все тамошнє публічне життя, збагачуючись коштом економічного і культурного рівня автохтонів. Особливо сквилювало французьких колоністів призначення міністром для Алжиру й генеральним резидентом цієї колонії 79-літнього генерала Катру, який свої ліберальні погляди доказав був при усамостійнюванні давніх французьких колоній Сирії і Ливану на Близькому Сході та при спровадженні з Мадагаскару засланого туди марокканського султана Бен Юсефа. Свій острах, щоб генерал Катру не „запровад“ також Алжир, що в практиці означало б зменшення грошових прибутків французьких банкірів, купців та промисловців і скорочення їх політичних компетенцій, свою нехитість до цього воли загострювали таким „державницьким“ актом, як обидування бодомом, помідорами і гнилими яблуками

аласного прем'єра, чи пак його почиту, коли він прибув в понеділок 6-го м. до Алжиру, в акомпаніменті окликів „Катру — на шибеницю!“ І соціаліст Молле, який прийшов до влади, як ніби той прем'єр, що швидко й рішуче переводив ліберальні реформи в Алжирі, які заспокоюють зрелованізованих алжирських арабів, — розпочав свої „реформи“ тим, що димісіонував генерала Катру, найвідповіднішу для такого діла людину. І оприлюднив це своє рішення через дві години після того „сердечного“ прийняття, що його зазнав від своїх земляків в Алжирі.

В обох цих випадках не грас головної ролі безпосередня „справа“, безпосередня причина демонстрації. Ці причини зовсім інші, і їх не можна порівнювати. Це дрібниці, чи одна чорна студентка буде студіювати посеред бійків колег, чи не буде. Нема також великої різниці, чи генеральним резидентом Франції буде такий чи інший діяч, присланий туди з Парижу, тим більше, що тих резидентів було вже, мабуть, це більше, як післявоєнних прем'єрів. В Алжирі грас ролі експлуататорів арабів, чого нема зовсім у взаєминах расових груп в Америці. За саднича річ у тому, що в обох цих випадках провід „для звагоного спокою“ зрієся принципу і піддає терорів вулиці. І це однієї ланка, що в'яже ці дві події. Замість усім власним авторитетом підтримати авторитет американського Найвищого Суду й рішуче протиставити настроям студентської молоді в Алабамському університеті, молоді, яка не усвідомлює собі ані істини проблеми, ані шкідливості своєї поведінки, що приносить моральну школу нації і державі, — університетська влада своїм рішенням поступилася перед терором вулиці. І те самісіньке зробив французький прем'єр у відношенні до терору французько-алжирської вулиці, з тією різницею, що тут сам голова уряду наразив — як недрозумно виходить з реакції міжнародної преси — на повне захитання авторитету свого власного уряду в очах усього світу і — напевне — в очах власних соціалістичних співпартійців. В одному й другому випадку відповідальні чинники діяли проти власного переконання. І президент Алабамського університету і французький прем'єр в Алжирі напевне не солідаризувалися з поглядами „своїх“ демонстрантів і не скаржували їх метод вуличної авантюри. Проте, це ще гірше свідчить про брак у них цивільної відваги, щоб постояти в обороні розуму і закону проти натиску почування і настроїв.

Американські студенти стоять куди вище від французьких колоніальних в Африці, не кажучи вже про те, що неможливо порівнювати загальною оцінку публічного опінію з публічною опінією французького громадянства в північно-африканських країнах. Студенти Алабамського Університету — одного з нечисленних, де ще сегрегация — на окремому віці записалися проти засобів насильства, а головну вищу за ті вуличні демонстрації синули на не-студентів, які будим то прийшли з міста та счинили найбільшу бучу. Якщо це навіть доробоване виправдування себе, то воно

добре свідчить про американську високопильну молоді: зона відраду відчула загальний осуд, що ним американське громадянство стрінуло тоді в Тускалозі й відмовилося від тієї нечисленної групи народу, яка ще не видалася все залишки анахронічних настроїв і пересувати з часів громадянської війни, які наросли були впродовж попередніх сторіч.

Нема ніякого сумніву, що остаточно в усіх університетах Америки білі студенти спокійно й мирно поруч із чорними, і що в Алжирі перший голос матимуть араби, а не французи. В одному й другому випадку вулиця виступала за збереження анахронічних засад, прав і привілеїв, згідно з критерієм раси і фізичної сили. Обидві події зумні з погляду засад моралі і принципів розуму, якими єдино повинні керуватися всі, кому доручено відповідальність становища. Вулиця не раз вже перемогала, — але завжди епізодично. Будучи запереченням етики і розуму, вулиця остаточно програс.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Неділя, 26-го лютого ц.р., о год. 7-й веч.
в залі Горюхаського Клубу
ВЕЧІР ПІСНІ І ТАНКУ
в якому виступить знаний з радіа, телевізії і патефонних платівок
КВАРТЕТ „БАНДУРА“
в складі:
Г. ХАМУЛА, Х. КАРПЕВИЧ, В. ЮРКЕВИЧ
і Р. ЛЕВІНСЬКИЙ.
при співучасті РОМІ ПРІМІНІ.
Подорожні в програмках. Передпродаж квитків у „Базарі“.

НОВА КНИЖКА! „ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ“
Володимира Радзкевича
Том Другий — Нова Доба — Сторін 176. Ціна \$1.50
Вид-но „Батьківщина“ в Дитройті.
• ЧАСИ ВІД КОЛЯСЬКОГО ДО ФРАНКА •
Це одна з книг на еміграції, що подає докладний курс розвитку української літератури від Котляревського. Багато текстів! Зміст: і характеристика окремих творів, поза окремим розглядом окремих поетів і письменників. Книга повинна з'явитися в кожну культурну українську хату. — Дайте цю книжку молоді.
Замовляти:
UKRAINSKA KNYHARNIA
19157 Wexford Street, Detroit 34, Mich., U.S.A.

СВЯТА ДЕРЖАВНОСТІ І СОБОРНОСТІ

В Оборн, Н. Й.

12 січня 1956 р. наш Відділ УКК при допомозі парохів громади Оборн Веч. о. Василя Остаха передав український прапор мейорів міста Оборн Гербертові Андерсену, який того ж дня вручив голові Відділу УКК п. Павлові Пироговичу святошню прокламацію та назначив день 22 січня, як „Український День Незалежності“, як також визначив, що український прапор буде висвітлюватися американським прапором 22 січня на маїшта Ситі Голл від 7 год. 45-хв. ранку до год. 5-ої вечора.

Вже о годині 7-й ранку 22-го січня почали сходиться люди коло Ситі Голл, хоч було дуже холодно. Точно о год. 8-мія ранку о коло 60 осіб збіралось перед Ситі Голл. Прибув мейор міста Джордж Трайн та члени Американського Леґіону зі станиці „Цимбрак і Фалат“ з українськими та американськими прапорами. На перелі шов з американським прапором член Відділу п. Ярослав Сокирик, за ним з українським прапором йшла Марія Сокирик, в українському одязі. За прапорами йшли Американські Леґіонери та представники міста п. Трайн. Управа Відділу УКК в Оборн та Веч. о. В. Остах. Далі слідували громадяни міста Оборн.

Піднесення прапорів зустріли присутні із зворушенням. Веч. о. В. Остах відчитав молитву по англійськи, уложену спеціально на цей день. Після молитви п. Трайн Коулінґ (член стар та член Відділу УКК) відчитав по англійськи Універсальну Соборність та Незалежність Української Землі, який відчитав 38 літ тому. Він подякував американським леґіонерам та представникам міської управи і всім присутнім за участь в такому важливому історичному акті. Наприкінці забрав слово мейор міста п. Трайн, який зворушенням голосом сказав так: „Дорогі Приїзди! Сьогодні Перший раз в історії на-

шого міста Ваш український прапор, повинен перед Ситі Голл. Ми горді з того, що можемо бути учасниками такого свята, українським героїчним народом перший впає жертвою червоного російського імперіалізму і тому героїчному українському народові належить вся підтримка для відновлення Соборної та Незалежної Української Держави. Комунізм сьогодні є не тільки Вашим ворогом, але він є сьогодні нашим найбільшим ворогом і ворогом всього цивілізованого та християнського світу. Йі більшість американців молимо Бога, щоб прийшов той день, коли на маїштах ратуші українських міст будуть млати українські прапори. Йі вірю в те і дякую Вам, нехай Бог благословить Вас та допоможе Вам“.

Так закінчилась церемонія піднесення українського прапору. О год. 9:30 ранку о. В. Остах відправив Службу Богу, в наміренні українського народу та відчитав молитву по українськи, яка 19 січня була відчитана в Конґресі ЗДА. Веч. о. Лев Пенієнський по англійськи о саму молитву по англійськи. О год. 7-й вечора в залі Зорупського „Ситі“ збіралось коло 100 осіб на Святоці Сходили. Веч. о. Василя Остах відкрив сходилин та почесним присутнім нагу Українського Дня Незалежності. Пан Андрій Рочий, член Відділу УКК висловив дошу доповідь та відчитав Універсальну Зему та Незалежність Української Землі в одну Соборну та Самостійну Державу. На закінчення п. Павло Пирогович, голова Відділу УКК коротко з'ясував причину та успіхи Українського Конґресу в Україні та території 3-х Сполучених Штатів Америки та в цілому світі і закінчив на співспіраці з Конґресним Комітетом. Святоці сходилин закінчилась відпіванням українського гімну.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ
Бруклін, Н. Й.
„МОЛОДА УКРАЇНА“ — СТАРІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ГЕНЕРАЦІЙ
Сьогодні і на терені Великого Нью Йоркського району відбулося в тусхтій Українській Національній Дом при „Гренд Сервіс“ у неділю 29 січня 1956 р. видання пошани піонером українського життя в цій громаді.

до покінчили 70 років життя. Таких сеньйорів нараховано 27, а з них явилось на свята 20. Серед них були: Михайло Чорний — нараховує 84 роки, а наймолодший, тобто такий, що скінчили 70 років, було п'ять.

„Молода Україна“ по назві й по суті — це товариство молоді, роджене у Брукліні, зорганізоване під час першої світової війни для плекання спорту. Тридцять років залишило свій слід на цих „молодцях“, їх було колись 42, а на свята з'явилось 28. Головою цього товариства є невідомий містопредсидник УНГФ, п. Іосиф Лісигер. Предсидник комітету свята — це відомий широкій громадї грім. М. Тараска. Організатором свята й товстим грім-господаром був відомий місцевий і на ширшому терені заслужений громадянин Юліан Павчак. Касир „Молодої України“ Андрій Канока зберіг давніх 400 дол., які дали нагоду давнім членам зійтись разом для вирішення, що зробити з грошми. Рішено відновити діяльність „Молодої України“ — виданням пошани своїм батькам.

Програма була дбайливо складена і дбайливо переведена. Був бенкет, на який явилось 320 осіб. Впердички „Молодої України“ ввели під оплески гостей цілу компанію сеньйорів на призначене піднесення місце перед президією. На сцені усталений хор під керівництвом Л. Врубля. Пані Іосиф Лісигер відігравала американський гімн, п. Тараска привітав гостей, представив парохів Пам'яць, місцевий грім о. В. Андрійків провів молитву, п. Лісигер висловив цілі свята, господар вітав кожного старшого його іменем — а це була важлива хвилина. Хор відіграв цілу низку колад під час вечери грала оркестра, після вечери склав знаме-

Увага! — Ньюарк, Н. Дж., й Околиця!
СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ
Осередок ім. полк. С. Коновальця в Ньюарку
запрошує всю Українську Молодь та Старше Громадянство на
ВЕЛИКІ
ЗИМОВІ ВЕЧЕРНИЦІ
які відбудуться
в суботу, 25-го лютого 1956 р.
в залі УКР. ЦЕНТРАЛІ, 180 William St., Newark, N. J.
Музика: Богдана ГРИНЯК.
Смачний буфет у заряді Сумівок.
Початок о годині 8-й вечора.
Стрий довільний! Вступ: \$1.50
Забавний Комітет

Наукова Конференція НТШ присвячена темі „Картографія України“

В суботу дня 28 січня ц. р. відбулась в домі Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью Йорку місячна Наукова Конференція присвячена темі „Картографія України“. З доповідями на цій конференції виступили: проф. Володимир Січинський, ред. Богдан Крайчик та проф. Григорій Колодзі (остання доповідь була прочитана д-ром Юрієм Федиським).

„Поступ картографії України XVI-XVIII сторіч“
Доповідь В. Січинського на таку тему дала загальний образ розвитку картографії тих європейських мп, які охоплюють територію України. Починаючи від „Мани Ситі“ Птолемея з II стол. по Хр., автор подав відомості про мпні Середньовіччя, італійські мпні XIV-XVI стол. і новітні XVI стол. Торкаючись питань геодезійного мірення та їх поступу в XVI-XVIII стол. В. Січинський спинився на удосконаленнях кінці XVI стол., способи астрономічного мірення, нові точки геодезійного мірення спинився над мапами України Болліна та значення триангуляційного мірення Делла. Систематизуючи всі відомі мапи з території України XVII-XVIII стол., доповідач поділив їх згідно тип удосконалення геодезійного мірення, які наступили в тих століттях. Автор також спинився над розвитком картографії в Україні в козацьких часах, зокрема до біт гетам І. Мазепи і кінці XVIII стол. В 1779-1781 рр. була опублікована перша геодезійна мапа України „Малоросійської колегії“, яка складалась з українців 20 бучунок та військових товаришів і закінчилась на чолі з генерал-поручником А. Малоросійським. Цією працею, скориставшись Російська Академія Наук, надіслала в 1786 році таї мапи, як працю „російських“ вчених.

„Перші мапи з назвою України і перші мапи Дніпра і Дніпрових порогів“
У своїй доповіді на подану в заголовку тему встановлено доповідь — Богдан Крайчик, що першою друкованою мапою з назвою України була видана 1613 року в Амстердамі голландським картографом Вільгельмом Блауном і потому кілька разів перевидавана мапа Литви, що її авторство приписують колись київським Християнським Братствам (1541-1549). Автор цю мапу насправді, як встановили досліді, був Томаш Маковський (1575-1620). На цих мапах правобережжя України між Росією і Дніпром названа „Wolynia Vltior quae tum Vkraina tum Nis at alius vocatur“ („Волыня краща, що тоді була Україною та Ніс та інше“). Такий же називають повторений на мапах Угорщини — давніми картографами Фішерман (ок. 1650 р.) і голландським картографом Карлом Алярдом (кінець 17 ст.), які охоплюють територію південно-західної України, неохоче висуваючи згадану мапою Литви й автором яких міг бути також Маковський. Цей же Маковський був автором першої мапи Дніпра і Дніпрових порогів, початково він вставив на великій мапі Литви в 1613 році, і потому, починаючи з 1635 року, видаваної на окремому листі і з окремим заголовком. Цю мапу Дніпра деякі дослідники (Лясковський, К. Р. і Я. Я. Кеніч) приписували Болліну, хоч вона нічого спільного з картографічними працями Болліна не має.

В доповіді доповідач дав огляд мап України Гільома Лавассера де Болліна, який фактично узяв назву України в західно-європейську картографію й науку і який своїми мапами (великою спеціальною мапою України на 8 листах, виданою 1650 р., генеральною на одному листі і чотирма обласними мапами, посланими в основу до картографії України в другій половині 17-го і в цілому 18-му сторіччя). Болліна був теж автором трьох окремих мап Дніпра (від Києва аж до Чорного моря), що були влучені до перекладу й перекладу більшої частини його „Опису України“ у „Великому (11 до 12-гомовому) Атласі“ Погана Блала, який друкувався в Амстердамі в рр. 1659-1672 мовами французькою, латинською, голландською, єспанською та німецькою. Ці три мапи Дніпра були заведені європейськими Блала, на один лист і в такому вигляді на Боллінова мапа Дніпра і Дніпрових порогів була влучена до „Англійського Атласу“ Мозеса Пітта, виганеного в 6-ох томах у Лондоні в 1680-1683 роках.

Наприкінці своєї доповіді Богдан Крайчик дав огляд мап України французького картографа Нікола Сансона, старшого (1600-1677), який крім мап Польщі з окремо визначеною територією України і з назвою України видав текст і з обласних мап України зрозумілих здебільша за мапами Болліна. Нікола Сансон був тим, що узяв в західно-європейську картографію пізніших десятиріч аж по другу половину 18-го сторіччя назву „Україна — край козаків“.

Свою доповідь, опрацьовану на підставі зібраного ним великого картографічного матеріалу (праці 72 картографів), ілюстрував Б. Крайчик оригінальними мапами Радзивіла, Маковського, Болліна, Сансона та інших.

„Топографічні мапи сучасної України“
Третя з чотирьох доповідей проф. Григорія Колодзі займалася з'ясуванням питань, як територія України опрацьована картографічно в 19 і 20 стол. Доповідач з'ясував, як топографічні карти російські, австрійські й римунські, і також німецькі в тому часі видано, в яких поділах, в якому виокремленні і в яких проєкціях. Зокрема спинився над працями Геодезійного Управління самостійної Української Держави та над виселками цих праць. З новітніх часів з'ясував також польські й советські топографічні мапи з точним запознанням, як території вони позначають. Згадав також про дуже точні плани вулиць і нафтових теренів України.

Після доповідей відбулась коротка дискусія, в якій задали голос присутні члени НТШ, Т. III, та гості, м. м. д-р С. Демидчук, який теж демонстрував низку мап із своєї збірної мап України.

Висновок Конференції Конґресного Комітету п. Юлія Ревай, описав були європейські мапи Лісигер і Рейнаровича і дует їх обіх. Перед закінченням промови д-ра С. Демидчука. В антракті „Молода Україна“ вручила о. Парохів столітній чек на будову міської школи. Кінцеве радієння „Ще не вмерла“ і заклик, щоб виступили таке свято наступного року.

Філадельфія, Па.
Підготовка Річний Гол. От. С. Петлюри.
Дня 11-го лютого ц. р. Товариство Прихизників УНР у Філадельфії скликало всі громадські організації міста для створення Комітету по плануванню 30-ї річниці трагічної смерті Голови УНР і Головного Отамана Симона Петлюри. На сходилин були представники таких організацій: Товариство Прихизників УНР, Республіки, Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, ОБВВА, СВНД-у, ОДУМ-у, Літ. Мист. Клубу, ОДУВ, та Українського Радіо. Програма, Після короткого обговорення справи, обрано Комітет в такому складі: члени п. Панієнський, д-р С. Ситун, А. Шекеріс, В. Васюк і від ОДУМ-у п. Лимаренко.

Комітетові доручили розпочати підготовчу працю і скликати всі інші організації міста на день 24 лютого в Клубі Горюхан на 7:30 веч. і до цього часу підготувати програму святоці Академії. Вирішено теж прохати всі організації міста стриматися на час Академії з будь-якими імпрезами. З. Д.

ВИКОНАЛИ СВОЇ ОБОВ'ЯЗКИ

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка“.

СПИСОК Ч. 53	
Д. П. Кефорт, Покині	\$ 5
С. Митросевич, Київленд	4
Д. Р. Б. Гарасимів, Річмонд	4
В. Тринчук, Монро	4
М. Бугай, Балтімор	1
А. Лішан, Нью Гейвен	1
Д. Р. М. Мандіш, Рачестер	1
Н. Леніс, Трентон	1
А. Чорній, Балтімор	1
Т. Чорній	1
П. Бадій, Шікаго	1
А. Лясковський, Дитрой	1
Д. Мулар, Арлінгтон	1
Д. Мазин, Понкерс	1
Р. Розієміко, Нью Йорк	1
С. Телес, Савпорт	1
М. Костін, Говелл Дикс	1
Р. Тешок, Форт Вільям	1
Н. Жезелєвська, Бруклін	1
М. Мусенський, Понґстани	1
П. Андрушак, Мінеаполіс	1
І. Лозарчик, Асторія	1
Т. Стельмах, Бутте	1
Т. Малик, Філа.	1
І. Горюхан, Шікаго	1
Г. Рубаш, Шелтон	1
Г. Гудак, Шікаго	1
М. Болонський, Дитрой	1
П. Федорук, Мінеаполіс	1
М. Галенчук, Вудбрік	1
О. Рендуровський, Мінеаполіс	1
В. Пятковський, Лансінг	1
І. Стахура, Понґстани	1
Д. Р. В. Сорокооский, Сан Франсіско	1
М. Убогий, Дитрой	1
А. Гула, Асторія	1
А. Дакла, Ембрідж	1
М. Пендас, Ембрідж	2
О. Стельмах, Балтімор	1
А. Лех, Нью Брансвік	1
П. Брагар	1
С. Кушеченко, Глестонбурі	1
М. Гумен, Джерсі Сіті	1
А. Іваніш, Гадлей	1
Н. Москаль, Спрінг Валлей	1
Т. Копальчик, Сеймор	1
І. Петриниш, Джерсі Сіті	1
П. Мадзішак, Шікаго	1
Г. Оршак, Ньюарк	1
М. Полішак, Київленд	1
М. Полосенко, Мінеаполіс	1
М. Куличенський, Шікаго	1
Г. Карпак, Шікаго	1
М. Гнатко, Річел	1
А. Сусла, Елестон	1
Р. Цюх, Шікаго	1
З. Гурієвський, Рачестер	1
С. Герлозевський, Філа.	1
М. Лопалішак, Перт Амбой	1
А. Липинський, Вунсакет	1
В. Найдок, Фреска	1
П. Клаубач, Савпорт	1
Г. Петренко, Дитрой	1
М. Болонський, Дитрой	1
І. Федорук, Мінеаполіс	1
М. Пятковський, Філа	1
М. Гейда, Озон Парк	1
П. Березук, Діно	1
А. Лемчук, Шікаго	1
Д. Р. М. Халак, Джерсі Сіті	1
Кушеченко	1
В. Голота, Гартфорд	1
М. Лішан, Шікаго	1
Разом \$ 126.00	

ІНСТИТУТ ДИВІВЧЕННЯ ССРСР ВІДМОВИВСЯ ВІД ОБМІНУ ВИДАННЯМИ З СОВЕТСЬКОЮ АКАДЕМІСІЮ НАУК

Фундаментальна Бібліотека Суспільствознавства при Академії Наук ССРСР (Москва) в листі з 6 грудня 1955 р. запропонувала Інституту для авчання ССРСР у Мюнхені встановити обмін публікаціями, пропонуючи за це ряд советських видань.

Наукова Рада та Дирекція Інституту на спільному засіданні 16 січня 1956 року всебічно обміркували пропозицію Бібліотеки при Академії Наук ССРСР і вирішили жадних стосунків з советськими установами чи їх представниками не навізувати, а тому пропозицію Бібліотеки советської Академії Наук залишити без відповіді.

В повідомленні, виданім з цього приводу, провід Інституту інформую, що Інститут не бажає втримувати зв'язків з советськими установами, бо він є вільною корпорацією учених, які виступали з ССРСР з політичних причин. Його члени та наукові працівники не лише не визнають ідеології советських учених, але поборюють у своїх публікаціях, викриваючи її євдемологію і шкідливість для науки. Тут, у вільному світі, члени і співпрацівники Інституту користуються повною свободою дослідів та публікації своїх висновків, у яких викривають антинародну суть влади ССРСР та наляють там граму.

Від 27 січня до 4 лютого б. р. перебував в Нью Йорку нащ відомий науковець — фізик д-р проф. З. Хралавиш в університету в Ст. Луїс, Мо.

Він брав участь у з'їзді фізиків-науковців Америки, що відбувався в готелі НьюЙоркер, в присутності 3,000 учених. При цій нагоді він відвідав НТШ, УВАН та УКК-а, а в п'ятницю 3 лютого завітав до Літ.-Мистецького Клубу й на його щоп'ятищеву програму.

В НЕДІЛКУ, 19-го ЛЮТОГО

відбудеться
ПОПИС
УЧНІВ ГРИ НА ФОРТЕПІЯНІ
Проф. КАЛІНИ ЧІЧКИ - АНДРІСНКО
в студію при 71 Carver Terrace, Tuckahoe, N. Y.
(біля Понкерс).
Початок о годині 3-й пополудні.

ВЖЕ ПОЯВИЛИСЯ В ПРОДАЖІ ПІСНІ У.С.С-ів

в обробці О. ЗАЛЕСЬКОГО
Візьма першу на чолов, хор, ціна 50 цент.
Візьма другу на жінок, хор, ціна 50 цент.
Візьма третю на чолов, хор, ціна 50 цент.
Можна дістати в книгарні „Свободи“ 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J., та інших українських книгарнях ЗДА Канади

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР У ФИЛАДЕЛФІЇ

„ВИФЛЕЄМСЬКА НІЧ“

Сценічна ораторія на 4 картини І. Я. Луцька в опр. О. Тарнавського.
Постала: Володимир Шапаровський. Сцен. оформлення: Володислав Клевх.
При фортеп'яні: Лідія Бульба
Хори підготувив: Михайло Добощ
Костюми: Ф. Бражнік — Нью Йорк.
У виставі бере участь 60 осіб

НЮ ЙОРК: неділя, 19-го лютого 1956 р.
в залі FASHION INSTITUTE, 225 West 24th St., — Поч. о год. 8-й веч.
Квитки продас „АРКА“ і „ЕКО“.

ПРАЦІ
Help Wanted — Male

ЗАГАЛЬНІ ПОМІЧНИКИ
Spot Welders
on Wire Products
CHELSEA WIRE WORKS
130 West 18th Street
New York, N. Y.

МАШИНИСТИ
відповідні до праці при всіх
машинах у фабриці. Мусить само-
стійно провадити працю.
Ідеальні умови праці.
Голоситись від 9 р. — 4 попол.
TUBE REDUCING CORP.
Main Ave., Wallington, N. J.

PANTOGRAPH OPERATORS
on Grotto 3-U
Робити досвідчені до само-
стійної праці в продукції.
LAFAYETTE ENGRAVERS
27 Glenn Road, Rutherford, N. J.
Geneva 8-1150

МЕХАНІКИ ВАНТАЖНИХ АВТ
Постійна праця у нового про-
давця вантажних авт. Висока
платя. Гарантовані години.
Найкращі умови праці.
HUDSON COUNTY MOTORS
480 Tonnelle Ave., Jersey City,
New Jersey.

ПРАЦІ
Help Wanted—Female

ОПЕРАТОРКИ
до праці при обслуговуванні по-
кривал з пластмаси і гуми на
„тестери“, міксері і інші. Ви-
сока платя. Постійна праця.
Голоситись:
1888 Stillwell Avenue
Brooklyn, N. Y.

ФУТРА!

Українська
ФУТРАНА РОБІТНИ
НОВИ ФУТРА
ПЕРЕМОДОВАНІ
ФУТЕР
НАПРАВІ ФУТЕР
Найновіші фасони
Найкращі матеріали

Roman Kusoff
1420 Avenue of the Americas
Between 58 & 59th Sts.
New York, N. Y.
PLaza 9-4238

КОРОЛЕВА СЛІСАВЕТА МІЖ ПРОКАЖЕНИМИ

Під час своєї подорожі по Нігерії (Африка) королева Слісавета II відвідала колонію прокажених в Енугу. На фото 12-літній Іонатан, що її „адонтував“ чоловік королеви князь Единбургу.

ВСЯЧИНА

МОЖНА ФОТОГРАФУВАТИ ДНО ОКЕАНУ

Д-р Гарольд Е. Еджертон ви-
найшов фотографічну камеру,
якою можна буде фотографува-
ти все те, що знаходиться на
дно океану, бо вона зможе ви-
тримати тиск води в найглиб-
ших місцях океану. Д-р Еджер-
тон працює при Массачусетс-
кому Інституті Технології при
допомозі Крайового Географі-
чного Товариства. Цей науко-
вець випробував також найло-
вову ліну, на якій може спус-
кати в воду цю свою фотогра-
фічну камеру, яка важить сто
фунтів разом із електронічною
лімпою.

АСТРОНОМИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО
ЗЕМЛІ ХИТАЄТЬСЯ

Англієць астроном д-р
Томас Голд твердить, що наша
земля, крім звичайних обертів
довкола своєї осі і сонця, ще і
хитається час від часу, а не
дистяється тому, що гори і цілі
континенти підносяться або
опускаються. Цей самий астроном
твердить, що не саме дистяє-
ся нашим місцем і деякими пла-
нетами, головним чином із Ве-
нерою і Меркурієм. Слина річ,
яка надала землі стабільності
це те, що вона не зовсім ку-
ляста. На рівнині землі знахо-
диться випуклість, яка має
природну тенденцію стояти пер-
пендикулярно (прямовисно) до
осі, довкола якої земля кру-
титься.

ТРОПІЧНА ГАРЯЧКА
МАРШУЄ НА ПІВНІЧ

Директор Панамериканської
Санітарної Організації д-р Фред
Л. Сопер повідомляє, що тропі-
чна гарячка (з жовтяницею),
яка виникла в тропічних джу-
глях, посувається швидко далі
на північ. В 1953 році вона від-
шляхилася до Гондурасу, а тепер
легко може дистягтися до Мехі-
ко, де її не було вже від 30-ох
років. На що недугу хворіють
звичайно малі, але на неї мо-
жуть хворіти і люди. В 1948
році на що недугу хворіли лю-
ди в Панамі, набравшись її від
мави при допомозі комарів.

ПОМЕРАЛ ПАНІ КОВОГ
ЯКА БУВШІ БАБУСЯ, ВПІЛАСЯ ДІТЯТИ

В Нью-Йорку в шпиталі св.
Луки померла пані Едіт Рубін-
Гор, яка у віці 61-ого року
почала вчитися літати, буди-
вши бабуся. Вона мала 75 ро-
ків, і це в 1954 році керувала
літаком, належачи до групи
летючої, які мали виконувати
летючі служби під час не-
гайної необхідності. Під час
першої світової війни працюва-
ла в Американському Червоно-
му Хресті, а пізніше була чле-
ном Бюро цивільного Жіноче-
го Клубу в Нью-Йорку.

КИТАЙЦІ ВІДНАЧИЛИ
4654-ІЙ НОВИЙ РІК

Київці в Нью-Йорку відна-
чили своє найбільше свято —
Новий Рік, який за кіним кален-
дарем є 4654-им роком. В китай-
ській дільниці відбулася па-
рада, танці і запалювання фо-
рверкерів, які, згідно з китайсь-
ким віруванням, відганяють
злих духів — демонів. Програ-
му виконувало 300 осіб, а ція
паради приглядалося коло 20-
000 осіб.

**Рідним, Друзям і Знайомим на чужині пере-
силаємо одержану з Рідного Краю сумну вістку,
що в березні 1955 р. упокоївся в Бозі наш неза-
бутній Батько, Дідусь і Брат**

бл. п. ЄВГЕН ГІРНЯК
лікар - ветеринар
родом зі Оструса, Тернопільського повіту.
Покійний прожив 72 роки.
Зауважимо БОГОСЛУЖБИ з ПАНХИДАМИ
будуть відправлені в Нью-Йорку, Пассейку,
Філадельфії, Торонто й Мельбурн (Австралії).
Діти: Юрій Гіряк з дружиною Лесею,
Любов з Гіряк і Любомир Білки.
Внук: Андрійко Білик.
Брати: о. Юстин, Юліан, Никифор, Носій
і Володимир.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Мі-
сячні збори Т-ва Запорозька
Січ, Відд. 64 відбулися в су-
боту, 18-го лютого, о год. 7:30
веч. при Майн-ав. у п. Випер-
ського. Просимо всіх прийти на
збори. — І. Бурний, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АП. — Мі-
сячні збори Т-ва Запорозька
Січ, Відд. 206 відбулися в не-
ділю, 19-го лютого, в парад. за-
лі при 74 Герресе Еве, год.
1:15 попол. Просимо всіх членів
прибути, будуть важні справи
до обговорення і до полого-
дження. Заразом пригладимо
членам, що місяць лютий в ко-
роткий і тому треба щоб кож-
ний член вирізняв свої вклади
до УНСОУ за найдали до 25.
— І. Кокельський, секр.

МАГАНОВ СІТІ, ПА. — Т-во
Запорозька Січ Відд. 305 по-
відомляє членам, що місячні
збори відбулися в неділю, 19-го
лютого, год. 1:30 пополудні.
Обов'язком кожного члена яви-
тися на цих зборах, будуть ду-
же важні справи до полого-
дження і кожний має залатати
свої місячні вклади. Прийдіть
і дітей до УНСОУ. — М.
Гентош, фін. секр.; Я. Семенов,
предс.; Н. Ваток, кас.

ПАСЕВ, Н. ДЖ. — Т-во ім.
І. Франка Відд. 97 повідомляє
свох членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 19-го лю-
того, год. 2-й попол., в при-
міщенні шкільної залі укр.
правосл. церкви при 45-47 Норе
Аве. Присутність всіх членів
обов'язкова. — П. Величко, рек.
секр.

НЮ ГЕНВЕН, КОНН. — По-
відомляється всіх членів Т-ва
„Любов“ Відд. 370, що місячні
збори відбулися в неділю, 19-
го лютого, за часом св. Богослу-
ження, о год. 11:45 передполуд-
нем. Збори відбулися в цер-
ковній залі при 127 Парк-Ст.
Просимо всіх членів, які мають
загальні вирішення свої вклади
бо цього місяця поступало
остро і член, що залататиме
зкладами, буде сусупнований.
— В. Гіна, секр.

Господарські Вісті

**ЗБІЛЬШУЮТЬ НА ДВА ЦЕН-
ТИ ЦІНУ ВІД ФУНТА КАВІ**

Делкі гуртківники продажу ка-
ви повідомляють, що підуть
слідом Генеральної Харчової
Корпорації і збільшать на два
центи ціну від фунта кави. Фір-
ма „Стандард Бренд“ і „Ал-
берт Елерс“ мають збільшити
ціну на каву з 91-го цента до
93-ох центів. Фірми „Чак Фул-
О'Нате Коффі“ має продати
каву по 96 ц. замість дотепе-
решніх 94. Роблять це тому, бо
подорожчала кави в Колумбії і
Центральній Америці.

— Д-р Семюел Шенперед,
який відбуває досвідну кару
за вбивство своєї патні, дру-
жини в тюрмі в Колумбусі, О-
гайо, працює як санітар в тю-
ремному шпиталі. Він міряє
хворим пульс та температуру і
робить рентгенівські світлони.
Але оперувати хворих йому не
вільно, хоч це — його спеці-
альність.

РОЗШУКИ

Мама Матрона та донька Ольга
пошукуємо САМОЙЛЕНКА МЯ-
КОЛУ родом зі села Скобеля, я-
кого у 1942 році із Києва німці
вивезли до Німеччини на приму-
сову працю. Працював у баве-
ра. Хто знає би про нього, або
як сам, прошу писати на адре-
су:
OLGA KOWALCHUK
627 So. Heald St., Wilmington, Del.
Заграниці газети прошу про
передрук.

Д-Р ЄВГЕН ШКІРА,
прошу, відгукніться,
маю вістку від рідні.
Ліда СМІКОВА,
Coal City, Illinois

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ARKA, 48 East 7th Street
New York, N. Y.
(Gramercy 3-3550)
MONT BLANK —
— перевершус всі інші!

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ
ДВА ДОМИ
у Phoenixville, Pa.
Запевнення різної праці
для мужчик і жінок.
Пам'ятайте:
BOX 74, MONTCLARE, PA.

ЧИТАЙТЕ НАГОТАРПШЕ
УКРАЇНСЬКІЙ ПОДІЛЕННІ
„СВОБОДУ“

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

Універсальний новий
український
СОННИК
з поясненням значіння снів
у позбавленні порядку після
халейських, єгипетських та
перських мудрців.
ЦІНА \$1.25
Замовляти:
„СВОБОДА“
83 Grand St. Jersey City 3, N.J.

НАШОМ НАЙМЕНЬШИМ:
УКРАЇНСЬКА
АВЕТКА
розкішне кольорове видання
з малюнками до кожної
букви.
Малюнки П. П. Холодного
ЦІНА 60 ЦЕНТІВ.
Замовляти:
„СВОБОДА“
83 Grand St. Jersey City 3, N.J.

НАШЕ ВІЙСЬКО
книжечка з рисунками укра-
їнського війська для копіру-
вання.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовляти:
„СВОБОДА“
83 Grand St. Jersey City 3, N.J.

НОВЕ ВИДАННЯ
Д-р Богдан Винар
Розвиток
української легкої
промисловости
Ціна 35 цт.
Замовляти:
„СВОБОДА“
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ЮВЕЛІР

УКРАЇНСЬКИЙ ЮВЕЛІР
ІВАН СІРЧИНСЬКИЙ
мас на продаж всякого роду
годинники так муж. як жіночі.
Можна дістати різноманітні
перстні і шпильні обручки, столові
срібла, перстень з тризубом
Срібла дуже приступна, а для нових
іммігрантів спеціальні полег-
ші. — Адреса:
ІВАН СІРЧИНСЬКИЙ
2928 Poplar St., Phila. 30, Pa.
Tel. ST 2-7602

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

Ваше пошукання збірка віршів
ДЕСЯ ХРАПЛИВО
„ІСКРИ“
в мистецькому оформленні
Піли Мудрик-Мрич.
ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.
Замовляти:
„СВОБОДА“
83 Grand St. Jersey City 3, N.J.

БРОДИ СЬОГОДНІ

Броди, старе історичне мі-
сто, про яке вже згадується
в „Літописі Временних Літ...“
а в новітніх часах в історії
боїв Української Дивізії, у
своєї тисячолітньої історії пе-
реходило різне.

Як воно виглядає тепер?
Перепишу, точно з листа,
який надійшов окружною до-
рогою.

„Щеда мого особистого під-
рахунку, залишилися ще дві
третини міста, а решта ле-
жить в руїнах. Чотири місяці
стоїть тут фронт і нічого не
щадив. З дороги зі Сміляна
та побачив би купи гравію та
каміння, повисли високим бур-
ном. Ці купи — це руїни роз-
битих будинків, а ями — це ко-
лішні локі, які були під
кожним будинком, а про які і
ніколи навіть не думав. Це
було торговельне місто і всі
склади мистецтва в тих лю-
дах. Одним з трьох будинків,
які ще стоять — це жіночий
синагога. Під нею тепер ніхто
не стоїть, ніхто її не оплакує,
ніхто в ній не молиться, бо
всі лежать в братській могилі
в лісі Шнелі і за околицями
в березовім лісі.

В колишнім ринку від сто-
рони Підзамча нема будинків. В
середині ринку, де були ко-
лись крамниці, ростуть дере-
ва, квіти. Розставлені лавки
для відпочинку і поставлений
пам'ятник Сталіну. На розі
ринку й вулиці Залізничної,
тепер Держинського, с май-
данчик, засіяний травою і за-
кладений квітами. Залізнична
станція розбита, але літом
1954 року розпочато будову
нової. На вулиці Лешинській,
тепер Івана Франка, нашу
церкву відремонтовано, вона
як і мала церква, стоїть та-
кими як раніше. Золота ву-
лиця переіменована на вулицю
Леніна. В парку „Райків-
ця“ знято пам'ятник Кеже-
новського, а поставлено па-
м'ятник Леніну. Вежу з го-
динником розвалено. Вулиця
Костельна переіменована на
вулицю Сталіна. Польський
костел закритий, бо поляки
тереселились в Польщу. Ву-
лиця Львівська переіменована
за вулицю 17 Вересня. Му-
ничий Дім, де колись заїзд
Український Театр Стадника,
розвалений. Товариство „Ос-
нова“ зліквідоване. Гімназію
відновлено зовні і встановлено
нові підлоги і сходи в се-
редні.

В колишній Українській
Бурсі приміщене НКВД.
П. Д.

НОВІ ВИДАННЯ
ЖУРНАЛИ

● Бюлетень Українського
Національного Об'єднання, Фі-
лія Монреаль. Неперіодичне ви-
дання. Різдво 1955. Монреаль,
1956, ст. 26 (Циклопедія).
● Честерський Ліс Мисака,
ч. 4 (10), жовтень 1955, ст. 7.
Честер, Па., 1955. (Цикло-
педія).
● Понтоу Вісті, ч. 6 (17),
листопад 1955, Монреаль, 1955,
ст. 16. Видання Поштового Від-
ділу УНР при редакції Г.
Ткаченка (Циклопедія).
● Kultura, Szkice, Opowiadania,
Sprawozdania, Styczeń, Pa-
rzyż, 1956, str. 160.
● Ювілейний Лісток. Вида-
ний з нагоди 30-літнього існу-
вання 204 Відділу УНС-у в Нью-
Йорку, Нью-Йорк, 1956, ст. 4.
● Наше Життя. Ріс. XII, ч.
1. Січень 1956. Видане Союзом
Українців Америки. Філадельфія,
1956, ст. 32.
● Світло. Католицький жур-
нал для українського народу.
Ріс. XIX, ч. 2 (398). Лютий
1956, Торонто, 1956, ст. 48.
● Бібліос. Журнал бібліогра-
фії, критики і рецензій. Ріс. 2
ч. 2 (10). Лютня 1956. Нью-
Йорк, 1956, ст. 16. (Цикло-
педія).
● Вільний Український
Робітник. Місячник. Орган Укра-
їнського Відділу Професійного
Союзу ФОРС Укріс. Паризь-
кий, грудень 1955, ч. 12 (45). Паризь-
кий, 1955, ст. 10. (Циклопедія).

Посмертні Згадки

ЛІБКО СОЛОМЧАК, член Т-ва
Запорозька Січ Відд. 388, в
Честер, Па., помер несподівано
на удар серця 18-го грудня
1955-р., в 69 р. життя. Покій-
ний походив зі села Макринів,
пов. Самбір Новий. Вступив
до Союзу 1923 р. Похований
в смутку дружину Розалію, 5
дочок: Анну, Марію, Олену,
Людвину і Розалію і 5 вну-
ків. Похорон відбувся 20-го
грудня в похорон. заведенні
до Укр. Правосл. Церкви.
Преч. Діви Марії при участі
Родичів, Членів, Парашан і
Громади У. Н. Дому. Покій-
ного поховано на цвинтарі Lawn
Craft. — В. П. П.
С. Воловик, секр.

ЕВЛОКІЯ ЯВОРСЬКА, членка
Т-ва Запорозька Січ Відд.
388 УНСОУ в Честер, Па.,
упокоїлася в Бозі 22-го січня
1956 р. по короткій недугі.
Покійна походила з села Зви-
жова, пов. Сколе, Україна.
Поширила в смутку мужа
Носифа і 5 синів: Михайла,
Івана, Стефана, Петра, Гриня
і дочку Анну з мужем, 4 вну-
ків, сестру Катерину Терпак
з родиною. Похорон відбувся
26-го січня в похорон. заведе-
нні до укр. правосл. церкви
Преч. Діви Марії при участі
Родичів, Членів і Парашан.
Поховано на цвинтарі Lawn
Craft. — В. П. П.
С. Воловик, секр.

KOWBASNIUK AGENCY
ПОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
277 EAST 10th STREET,
(Blau Avenue A) NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: ALgonquin 4-8779

ПІНФОРТИ продамо на всі кораблі.
ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній
пошти.

АФДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спро-
вадження рідних і знайомих до Америки.

ОВЕЗПЕЧЕННЯ (асекюранс) від вогню, пожежних
випадків, нещастів. Забезпечуємо життя, меблі, шини,
автомобілі, футра, бікютерю та інше.

ПРОДАМО дома та всякого роду бізнеси.

ПЕКАО (пересилка пакунків за границю).

► **ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (INCOME TAX)** ◄
Віра Ковбаснюк-Шумейко — Антін Шумейко
в суботи:
Відкрито від пон. до п'ятниці Від 10:00 рано до 4:00 попол.
від 9:30 рано до 8 веч. В неділі: від 10:20—2:00 попол.

НОВИЙ ЦІННИК
з революційною ціною
ціна на гарантовані
ПАЧКИ
до всіх країн Європи
дас Вам можливість най-
швидшим способом вислати
ПАЧКИ Вашим Рідним.
Вимагайте нашого нового

► **ЦІННИКА** ◄
Найбільша фірма на
американському континенті
ІВАНА КАМІНСЬКОГО
JANIQUE TRADING CO.
Центрально:
835 QUEEN ST. W.
TORONTO 3, ONT
Tel. EM 4-4025

Відділи:
BUFFALO, N. Y. — 1162 Broadway — Tel. FI-1272
CLEVELAND 13, Ohio — 1029 Fairfield Ave. — Tel. CI-1-5547
CHICAGO 22, Ill. — 2314 W. Chicago Ave. — Tel. BR 8-6780
PHILADELPHIA 23, Pa. 725 W. Girard Ave. — Tel. ST 7-1422
NEWARK, N. J. — 102 — 16th Avenue — Tel. BI 2-6816

• І крім цього 6 інших відділів. •

► **Нове видання для дітей**
накладом
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Володимир Бандурак
КОЗАЦЬКА ДИТИНА
Оповідання з козацької бувальщини.
Ілюстрації Миколи Бутюка
Обкладинка Мирона Левчицького
ЦІНА 50 цт.
Замовляти:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПІТЬ
ВАМ І ВАШОМ БЛИЗЬКИМ
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ
1250 ст. хрестового, у два стовпці
друку.
Багато ілюстрацій. Мат. Уос
знання про Україну!
Замовляйте в "Свободі". Ціна
трех книг у повільній опраці —
\$48.60.
"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПІТЬ
ВАМ І ВАШОМ БЛИЗЬКИМ
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ
1250 ст. хрестового, у два стовпці
друку.
Багато ілюстрацій. Мат. Уос
знання про Україну!
Замовляйте в "Свободі". Ціна
трех книг у повільній опраці —
\$48.60.
"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE., PHILA. 23, PA
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК
В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9-ої вечора.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Чи Ви можете заощадити 1 (одного) долара денно?

Якщо так, то Ви, заінвестуючи ті гроші
в **ІНВЕСТИЦІЙНІ ФОНДИ (MUTUAL FUNDS)**,
стате співласником таких передових американських
підприємств як
GENERAL MOTORS, GENERAL ELECTRIC, CHRYSLER,
U.S. STEEL, AMERICAN TELEPHONE and TELEGRAPH CO.,
ALCOA, і інших.

Інвестиційні Фонди виплачують дивіденди 4 рази річно.
В 1955 р. ці дивіденди належали до одних з найвищих
в історії. В 1955 р. партія акцій багатьох Інвестиційних
Фондів **ЗНАЧНО** зросла!

Чи Ви хотіли б користуватися з цього зросту? Якщо так,
то прошу виповнити поданий в низу купон, і ми Вам на-
шлемо всі інформації в повних справах в англійській і
українській мовах безкоштовно та без будь-яких зобов'язань
з Вашої сторони.

ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО, БО ЧАС НЕ ГРОШІ!
ROSELLE, N. J. — Tel. CHestnut 5-5963

Ім'я
Прізвище
Вік
Адреса

KING MERRIT & CO., Inc.
Foreign Language Dept.
(Ukrainian)
391 Grand Avenue,
Englewood, New Jersey
Tel. LOwell 7-0103
MUrray Hill 8-8810

ТАРЗАН, ч. 3619. Боротьба з пожежою.

DISASTER THREATENED THE PLANTATION WHEN ONE OF LAZAR'S UNFEDERATES FIRED THE MAIN HOUSE. ALARMED, HOLT RACED TO SAVE LUCIA

Катастрофа загрожила план-
тації, коли один із Лазарових
змовників підпалив головний

ТАРЗАН, ч. 3619. Боротьба з пожежою.

HIMSELF ALERTED, TARZAN FOUGHT OFF THE NEAREST ENEMY--

Затривожений Тарзан пере-
міг найближчого противни-
ка ...

ТАРЗАН, ч. 3619. Боротьба з пожежою.

--THEN RUSHED TO THE PUMP HOUSE WHERE HE REELED OUT A HUGE HOSE!

А тоді кинувся до будинку
з помпою, де розмотав велику
пожежну кішку.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура, Модерна каплиця
до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568